

Извештај о ревизији правилности пословања Опште болнице Крушевац, Крушевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и расходе за запослене за 2022. годину

Број 400-129/2023-05/21
Београд, 19. октобар 2023. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна слика добијена од субјекта ревизије

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања у здравственим установама одређене су на основу процене ризика за област Здравства као и резултата до сада спроведених ревизија.

У спроведеним ревизијама у здравственим установама утврђене су неправилности у вези са планирањем и спровођењем набавки и односе се на:

- 1) набавке испод прага прописаног Законом о јавним набавкама без обезбеђеног начела економичности и конкуренције,
- 2) набавке без спроведеног поступка јавне набавке,
- 3) набавке предметних добара након истека уговора или преко уговорене вредности,
- 4) непостојање контроле извршења уговора о јавним набавкама,
- 5) непостојање евиденције о извршеним набавкама и плаћањима, што указује на слабости и одсуство интерних контрола у скоро свим фазама уговарања и праћења извршења закључених уговора о набавци.

Код расхода за запослене утврђене су неправилности које се огледају у следећем:

- 1) утврђивање коефицијената који су виши од прописаних,
- 2) увођење скраћеног радног времена без правног основа,
- 3) увећање плата без законом прописане процедуре.

Циљ ове ревизије је да обезбеди довољно валидних података за оцену примене прописа из области набавки и расхода за запослене и давање препорука за унапређење пословања здравствених установа како би се обезбедило наменско трошење средстава и извршавање расхода у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области ревизије дали смо 15 препорука како би повећали усаглашеност поступања са законом у области набавки и расхода за запослене.

Резиме

Општа болница Крушевац је у 2021. и 2022. години преузела обавезе и извршила расходе, супротно важећим прописима, у укупном износу од 7,47 милиона динара и то повећањем обима набавке, преко 10% уговорене вредности 6,21 милиона динара и до 10% без писане измене уговора 1,26 милиона динара.

У фази извршења уговора о јавним набавкама у 2021. и 2022. години повећан је обим набавке преко 10% код три уговора за 6,21 милиона динара, док је код десет уговора прекорачење до 10% уговорене вредности од 1,26 милиона динара без измене уговора. Прописиван је краћи рок за подношење понуда од рока прописаног законом, модел уговора није усклађен са прописима.

Општа болница Крушевац је из сопствених средстава извршила расходе за увећане плате запослених у износу од 3,14 милиона динара без утврђивања сразмерног учешћа трошкова рада у оствареним приходима.

Општа болница Крушевац је увећала плате запослених у износу од 3,14 милиона динара исплатом додатка на плату из остварених сопствених прихода а да није месечно утврђивала сразмерно учешће трошкова рада у оствареним приходима. Акт о систематизацији послова је више пута мењан додавањем нових служби и радних места а да није вршено усклађивање Акта о процени ризика.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА.....	6
1.1. Општа болница Крушевац је донела акт којим се ближе уређује поступак јавне набавке. Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину не садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка.....	6
1.2. У фази спровођења поступка јавне набавке Општа болница није објавила јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа за набавке вредности преко пет милиона динара, прописиван је краћи рок за подношење понуда од рока прописаног законом, модел уговора није усклађен са прописима.....	8
1.3. У фази извршења уговора о јавним набавкама Општа болница је вршила битне измене уговора, није упутила обавештење о измени уговора на портал, није закључивала анексе код преузимања обавеза од 1,27 милиона динара до 10% уговорене вредности и преузела је обавезе од 6,21 милиона динара преко 10% уговорене вредности.....	13
1.4. Извештавање о јавним набавкама вршено је у прописаним роковима.	15
2. РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ.....	17
2.1. Општа болница Крушевац је усагласила уговоре о раду са одредбама Закона о раду и Правилником о организацији и систематизацији послова.....	17
2.2. Обрачунате плате запослених Опште болнице Крушевац су у складу са важећим прописима осим у делу увећања плата из сопствених прихода који су исплаћени у износу од 3,14 милиона динара без утврђеног учешћа трошкова рада у оствареним приходима.	17
2.3. Додаци на плате запослених у Општој болници обрачунати су и исплаћени у складу са прописима	19
2.4. Накнаде зарада су исправно обрачунате и исплаћене.....	20
2.5 Расходи по основу других примања запослених су извршени у складу са прописима.....	21
2.6. Важећи Акт о процени ризика није усаглашен са важећим Правилником о организацији и систематизацији послова.....	22
СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ.....	23
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	24
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	28
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	30
1. предмет ревизије	30
2. Ревидирани период пословања	30
3. Информације о субјекту ревизије.....	30
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	33
5. Критеријуми	34
6. Методологија рада	34
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	34

V Прилози	35
Прилог 1 – ИНТЕРНА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА	36
Финансијско управљање и контрола	36
Интерна ревизија	39
Прилог 2 – НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА	40
2.1 Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки .40	
2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки	44
2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама	53
2.4. Извештавање о јавним набавкама	59
2.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује	59
Прилог 3 – РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	63
3.1. Уговори о раду	63
3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада	64
3.3. Друга примања запослених	71
3.4. Радно време запослених	73

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА

1.1. Општа болница Крушевац је донела акт којим се ближе уређује поступак јавне набавке. Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину не садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка.

1.1.1. Општа болница је, у складу са Законом о јавним набавкама, донела Правилник о ближе уређењу поступка јавне набавке прописаног садржаја и исти објавила на својој интернет страници.

Одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

У складу са наведеном одредбом Управни одбор Опште болнице донео је Правилник о ближе уређењу поступка јавне набавке број 39/20 од 2. септембра 2020. године.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.1.2.Општа болница је донела Правилник о организацији и систематизацији послова којим су одређена радна места у оквиру којих се обављају послови јавних набавки, три запослена поседују сертификат службеника за јаве набавке.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.

Правилником о организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац број 1691/12 од 22. марта 2018. године дефинисана су радна места у оквиру којих се обављају послови јавних набавки. У Општој болници су запослена три лица која поседују сертификат службеника за јавне набавке.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.1.3. План јавних набавки у 2021. години, који је управни одбор усвојио и план јавних набавки у 2022. години, који је такође управни одбор усвојио, не садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка.

Одредбом члана 88 ст.1 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи елементе прописане законом.

План јавних набавки у 2021. години број 735/21 од 26. јануара 2021. године, који је Управни одбор усвојио одлуком број 11/21 од 29. јануара 2021. године, не садржи ознаку из Општег речника набавке (у даљем тексту: ЦПВ ознаку) и оквирно време покретања поступка.

План јавних набавки у 2022. године број 525/22 од 24. јануара 2022. године, који је Управни одбор усвојио одлуком број 7/22 од 25. јануара 2022. године, не садржи ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка, што није у складу са чланом 88 став 1 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 3).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.1.4. Општа болница је на Порталу јавних набавки објавила четири измене плана јавних набавки за 2021. годину и две измене плана јавних набавки за 2022. годину без донетих одлука о изменама и допунама плана јавних набавки.

Чланом 88 став 4 Закона о јавним набавкама уређено је да се изменом и допуном плана јавних набавки сматра планирање нове јавне набавке, измена предмета јавне набавке и повећање процењене вредности јавне набавке за више од 10%. Ставом 5 истог члана предвиђено је да наручилац није дужан да објави процењену вредност јавне набавке и податке из плана јавних набавки који представљају пословну тајну. Статутом број 4/13 од 16. октобра 2013. године у члану 25 прописано је да Управни одбор доноси план набавке медицинске и друге опреме. Правилником о ближем уређењу поступка јавне набавке прописано је, чланом 6, да План јавних набавки и све касније измене и допуне доноси Управни одбор у складу са правилима о његовом сачињавању.

За четири измене плана јавних набавки за 2021. годину објављене на порталу јавних набавки 29. маја, 13. августа, 21. августа и 13. новембра 2021. године нису нам презентоване одлуке Управног одбора о измени плана јавних набавки. За две измене плана јавних набавки за 2022. годину објављене на Порталу јавних набавки 16. априла и 9. децембра 2022. године нису нам презентоване одлуке управног одбора о измени плана јавних набавки, што није у складу са чланом 6 Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.1.5.Планови потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке за 2021. и 2022. годину Опште болнице, достављени су Републичком фонду за здравствено осигурање без одлука управног одбора о њиховом доношењу.

Одредбом члана 4. Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке је прописано да План потреба здравствених установа за које се спроводе централизоване јавне набавке доноси управни одбор здравствене установе, на предлог директора здравствене установе.

Увидом у презентовану документацију утврдили смо да су РФЗО-у достављени планови потреба без одлука Управног одбора о њиховом

доношењу што није у складу са чланом 4 Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке. У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.1.6. Општа болница није у писаној форми евидентирала и документовала поступак спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке и да је процењена вредност била валидна у време покретања поступка.

Законом о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка (члан 29 став 1 Закона). Истим Законом предвиђено је да је Наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци. Документација у смислу члана 41 је документ који је настао током планирања јавне набавке, спровођења поступка јавне набавке и извршења уговора о јавној набавци, а који наручилац чува најмање пет година од закључења појединачног уговора о јавној набавци или оквирног споразума, односно пет година од обуставе или поништења поступка јавне набавке. Из наведеног произилази обавеза чувања документације.

Општа болница није на одговарајући начин документовала све активности које су неопходне да би процењена вредност била утврђена у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Процењена вредност узоркованих јавних набавки није заснована на стварно спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и која је валидна у време покретања поступка јер није у потпуности обезбедила писане доказе о предузетим радњама, што није у складу са члановима 29 и 41 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.1.Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки)

1.2. У фази спровођења поступка јавне набавке Општа болница није објавила јавни позив и на Порталу службених гласила

1.2.1.Општа болница Крушевац је у 2021. и 2022. години покретала планиране поступке јавних набавки слањем јавног позива на Портал јавних набавки.

Законом о јавним набавкама је прописано да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки, док само у изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке иако

Републике Србије и бази прописа за набавке вредности преко пет милиона динара, прописиван је краћи рок за подношење понуда од рока прописаног законом, модел уговора није усклађен са прописима.

набавка није предвиђена у Плану јавних набавки. Поступак јавне набавке сматра се покренутим слањем на објављивање јавног позива и других огласа који се користе као јавни позив, осим у случају преговарачког поступка без објављивања јавног позива (члан 91 ЗЈН). Увидом у планове јавних набавки за 2021. и 2022. годину, као и у евиденцију о спроведеним поступцима јавних набавки у ове две године утврђено је да су узорковане јавне набавке за које је Општа болница покренула поступак претходно биле предвиђене годишњим плановима јавних набавки. За узорковане поступке покретан је поступак јавне набавке слањем јавног позива на портал јавних набавки.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)*

1.2.2. За узорковане поступке јавних набавки у 2021. и 2022. години, Општа болница је доносила одлуке о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине.

Наручилац према члану 91 став 1 Закона о јавним набавкама доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине што подразумева утврђивање предмета набавке, врсту поступка, процењену вредност (укупно и за сваку партију) и састав комисије за јавну набавку (односно лице које спроводи поступак).

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године је утврђено да је Општа болница доносила одлуке о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)*

1.2.3 Општа болница је у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године у одлукама о спровођењу поступка јавних набавки поред осталог именовала и комисије за јавну набавку које су испуњавале услове у погледу броја и структуре чланова комисије.

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац, осим ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3 милиона динара, када поступак може спровести лице које наручилац именује (члан 92 Закона о јавним набавкама). Законом о јавним набавкама прописан је начин образовања комисије за јавну набавку. Комисија за јавну набавку потписује Изјаву о постојању и непостојању сукоба интереса након отварања понуда или пријава у складу са чланом 50 Закона о јавним набавкама.

Увидом у документацију о спровођењу узоркованих поступака јавних набавки утврђено је да је Општа болница у свим одлукама о покретању поступка јавне набавке поред осталог именовала и комисије за јавне набавке које су имале одговарајући број и структуру чланова. Сви чланови комисија су након отварања понуда у узоркованим поступцима јавних набавки потписали изјаве о непостојању сукоба интереса.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)*

1.2.4. У поступку ревизије утврђено је да код четрнаест јавних набавки чија је процењена вредност појединачно већа од пет милиона динара јавни позиви нису објављени и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.

Према Закону о јавним набавкама огласи о јавној набавци се објављују на Порталу јавних набавки. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5 милиона динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа (члан 105). Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке.

За јавне набавке број јн 5/21 санитарски и хируршки потрошни материјал, јн 11/21 набавка средстава за дезинфекцију и санитарског потрошног материјала, јн 18/21 услуге физичко техничког обезбеђења, јн 23/21 Санитарски и потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац, јн 29/21 набавка горива, јн 31/21 Санитарски и потрошни материјал за потребе Опште болница Крушевац, јн 33/21 Намирнице за исхрану за потребе Опште болнице Крушевац, јн 39/21 Санитарско потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац, јн 40/21 Намирнице за исхрану за потребе Опште болнице Крушевац, 53/22 Остали уградни материјал (мрежице и стаплери), 30/22 Набавка санитарског и лабораторијског материјала, 18/22 Лекови-Општа болница, 14/22 Санитарски лабораторијски материјал, 5/22 Исхрана болесника за COVID болницу из 2022. године, Општа болница није објавила јавни позив и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са чланом 105 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)

1.2.5. У поступку ревизије утврђено је да је за седам јавних набавки одређен рок за подношење понуда краћи од минимално прописаног рока.

Чланом 52 Закона о јавним набавкама одређен је минимални рок за подношење понуда у отвореном поступку 25 дана од објављивања јавног позива за јавну набавку чија је процењена вредност мања од европских прагова (15 дана за набавку радова чија је процењена вредност нижа од 30 милиона динара), а виша је од 10 милиона динара. Овај рок се може скратити за пет дана када се понуде могу поднети електронским путем.

За јавну набавку јн 5/21 санитарски и хируршки потрошни материјал, 53/22 остали уградни материјал (мрежице и стаплери), 43/22 санитарски и лабораторијски материјал, 31/22 санитарски и лабораторијски материјал, 18/22 лекови-Општа болница, 5/22 исхрана болесника за COVID болницу и 11/22 специјализоване услуге,

одређен је рок за подношење понуда који је краћи од минималног рока прописаног законом што није у складу са чланом 52 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)

1.2.6. Конкурсна документација прописане садржине послата је на објављивање на Портал јавних набавки истовремено са слањем на објављивање јавног позива.

Према Закону о јавним набавкама конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив. Такође, конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуда (члан 93).

Сагласно Закону о јавним набавкама наручилац је дужан да истовремено са слањем на објављивање јавног позива, позива за подношење пријава или позива за подношење понуда или преговарање у систему квалификације, пошаље на објављивање конкурсну документацију на Портал јавних набавки (члан 95 став 1). У узоркованим поступцима јавних набавки садржина конкурсне документације је у складу са Законом о јавним набавкама и конкурсна документација је објављивана на порталу јавних набавки.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)

1.2.7. У поступку ревизије утврђено је да Модели уговора код 14 узоркованих јавних набавки не садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

Одредбом члана 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година прописано је да модел уговора, као обавезни елемент конкурсне документације, која се припрема у поступку јавне набавке, мора садржати одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

Увидом у конкурсну документацију у узоркованим поступцима јавних набавки јн 1/21 набавка осигурања, јн 29/21 набавка горива, 71/22 Исхрана болесника, 53/22 Остали уградни материјал (мрежице и стаплери), 50/22 Исхрана болесника, 47/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 44/22 Гориво, 43/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 34/22 Материјал за дијализу, 31/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 30/22 Набавка санитетског и

лабораторијског материјала, 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал, 22/22 Услуге одржавања рачунарских програма и 4/22 Осигурања имовине, запослени и возила, модели уговора као обавезни елемент конкурсне документације, не садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години, што није у складу са чланом 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)*

1.2.8. Поступци отварања понуда у 2021. и 2022. години спроведени су у складу са важећим прописима.

Законом о јавним набавкама прописано је да се понуде отварају одмах након истека рока за подношење понуда, односно истог дана, као и да се о поступку отварања понуда води записник (члан 140). Према Правилнику о поступку отварања понуда, којим се ближе прописује начин отварања понуда, садржина записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда у поступку јавне набавке, отварање понуда спроводи се аутоматски путем Портала јавних набавки у време отварања понуда одређено у јавном позиву.

Према записницима о отварању понуда - које је креирао Портал за јавне набавке, у узоркованим поступцима јавних набавки понуде су отворане јавно на порталу јавних набавки у прописаним роковима, у присуству најмање једног члана комисије за јавну набавку и према редоследу приспећа.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки).*

1.2.9. За узорковане поступке јавних набавки Општа болница је у складу са законом доносила одлуке о додели уговора, и исте објављивала на Порталу јавних набавки.

Законом о јавним набавкама прописано је да наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора. Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству. Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења (члан 146).

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су понуде прегледане, оцењене, рангиране и сачињен је Извештај о поступку јавне набавке прописане садржине. Одбијане су неприхватљиве понуде у случајевима када их је било, одлука о додели уговора донета је када су се стекли услови за то у предвиђеном року, прописане садржине и објављена је на порталу јавних набавки. У узоркованим поступцима и партијама није било

обуставе поступка.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)

1.2.10. Општа болница је уговоре о јавним набавкама у 2021. и 2022. години закључила са понуђачима којима је у поступцима јавних набавки додељен уговор, у складу са изабраним понудама и у прописаним роковима, а обавештења о додели уговора у 2022. години послата су на објављивање на Портал јавних набавки.

Законом о јавним набавкама (чл.151 и 152) уређено је да наручилац може да закључи уговор о јавној набавци након доношења одлуке о додели уговора и ако у законом предвиђеним роковима није поднет захтев за заштиту права или је захтев за заштиту права коначном одлуком одбачен или одбијен, као и ако је поступак заштите права обустављен. Уговор о јавној набавци закључује се у писаној форми са понуђачем којем је уговор додељен, у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом. Наручилац је дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци (члан 109).

На основу презентоване документације о узоркованим јавним набавкама утврђено је да су уговори о јавним набавкама закључени са понуђачима којима је додељен уговор, у складу са условима из документације о набавкама и изабраним понудама. Увидом у узорковану документацију за 2022. годину утврђено је да су Обавештења о додели уговора слата на објављивање на Порталу јавних набавки у прописаним роковима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки)

1.3. У фази извршења уговора о јавним набавкама Општа болница је вршила битне измене уговора, није упутила обавештење о измени уговора на портал, није закључивала анексе код преузимања обавеза од 1,27 милиона динара до 10% уговорене вредности и преузела је обавезе од 6,21 милиона динара преко 10% уговорене

1.3.1. Општа болница је у току трајања три уговора о јавним набавкама извршила битне измене уговорних одредаба о непромењивости цена, а који би да су били део првобитног поступка омогућили већу конкуренцију.

Закон о јавним набавкама, чланом 154 прописује недопуштено битних измена уговора, при чему битна измена уговора постоји када се изменом уводе услови који би, да су били део првобитног поступка јавне набавке, омогућавали: укључивање других кандидата у односу на оне који су првобитно изабрани, или прихватање друге понуде у односу на првобитно прихваћену или омогућавали већу конкуренцију у поступку јавне набавке који је претходио закључењу уговора.

Општа болница је код Уговора број 4012/21 од 2. јуна 2021. године закљученог за партију осам јавне набавке број 11/21, Уговора број 6569/21 од 7. септембра 2021. године закљученог за партије један и три јавне набавке број 33/21 и Уговора број 6571/21 од 7. септембра 2021. године закљученог за партију два јавне набавке број 33/21, закључивањем анекса уговора, вршила измене битне одредбе члана 2 уговора о непромењивости цена за време важења уговора, уз утврђивање нових цена, супротно наведеној одредби основног уговора и члану 154 став 3 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10).

вредности.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама)*

1.3.2. Општа болница није упутила на објављивање обавештење о измени уговора на Порталу јавних набавки у поступку јавне набавке 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал по основу закључења Анекса 1 уговора.

Закон о јавним набавкама, чланом 155, прописао је да у случају измене уговора из члана 157 и 158 Закона наручилац је дужан да Обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на порталу јавних набавки у року од 10 дана од дана измене уговора.

У јавној набавци 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал, са изабраним понуђачем закључен је уговор о набавци наведених средстава под бројем 5698/22 од 14. јуна 2022. године, док је Анекс 1 под бројем 12190/22 наведеног уговора закључен дана 1. децембра 2022. године. Анексом 1 је предвиђена промена цена због непредвиђених околности. Наручилац није, у року од десет дана од дана закључења анекса уговора, послао на објављивање обавештење о измени уговора, што није у складу са чланом 155 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 11).

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама)*

1.3.3. Општа болница је, у току спровођења десет уговора, повећала обим предмета набавке, најмање у укупном износу од 1,26 милиона динара, односно до 10% првобитне вредности закључених уговора, без измене (анекса) уговора о јавној набавци.

Одредом члана 2 став 1 тачка 2) Закона о јавним набавкама утврђено је да је уговор о јавној набавци теретни уговор закључен у писаној форми између једног или више понуђача и једног или више наручилаца који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова, а одредбом члана 152 став 1 истог закона прописано да се уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум закључује у писаној форми са понуђачем којем је уговор, односно оквирни споразум додељен. У члану 41 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Одредбама чл. 154 – 162 Закона о јавним набавкама утврђена су општа правила за извршење уговора, као и општа правила о изменама уговора, без спровођења поступка јавне набавке. Исто тако, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба (члан 156), по основу додатних добара, услуга и радова (члан 157), услед непредвиђених околности (члан 158), промене уговорне стране (члан 159) и повећања обима набавке (члан 160).

У поступку ревизије је утврђено да је Општа болница, без измене уговора, повећала обим предмета набавке, у износу од укупно 1,26

милиона динара, за десет уговора, при чему је вредност измене појединачно била мања од 10% првобитне вредности закључених уговора што није у складу са одредбама члана 2, 41 и 152 Закона о јавним набавкама

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 12).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама)

1.3.4. Општа болница код три уговора о јавним набавкама повећала обим предмета набавке у укупном износу од 6,21 милион динара, односно појединачно преко 10% вредности првобитно закљученог уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона.

Одредбама чл. 154 до 162 Закона о јавним набавкама, уређено је извршење и измена уговора утврђивањем општих правила за извршење уговора и утврђивањем општих правила за измену уговора без спровођења поступка јавне набавке. Поред тога, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба (члан 156), по основу додатних добара, услуга и радова (члан 157), услед непредвиђених околности (члан 158), промене уговорне стране (члан 159) и повећање обима набавке (члан 160), док је одредбама чл. 11-21 и 27 истог закона прописано изузеће од примене закона.

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке на начин да се повећа обим набавке, ако је између осталог, испуњен услов да вредност измене мора бити мања од 10% првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15% првобитне вредности уговора о јавној набавци радова. Такође вредност измене мора да буде мања од 15 милиона динара у случају уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 50 милиона динара у случају уговора о јавној набавци радова.

У поступку ревизије утврђено је да је Општа болница, код три уговора извршила расходе у укупном износу од 6,21 милиона динара са ПДВ-ом, преко уговорене вредности, односно повећала је обим предмета набавке појединачно више од 10% вредности првобитно закљученог уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона што није у складу са одредбама чл. 11-21 и члана 27 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 13).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.

(2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама)

1.4. Извештавање о јавним набавкама вршено је у прописаним

1.4.1. Општа болница је у прописаном року објавила на Порталу јавних набавки збирне податке прописане Законом о јавним набавкама за 2021. и 2022. годину.

Чланом 181 ст. 3 и 4 Закона о јавним набавкама предвиђено је да је

роковима.

наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки (набавке које су изузете од примене закона) из чл. 11-21 овог закона као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона и да податке наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину.

Општа болница је за 2021. годину објавила прописане збирне податке на Порталу јавних набавки 25. јануара 2022. године. Општа болница је за 2022. годину објавила прописане збирне податке на Порталу јавних набавки 26. јануара 2023. године.

*Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.
(2.4. Извештавање о јавним набавкама)*

1.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује спроведене у складу са интерним актом.

1.5.1. Набавке на које се закон не примењује у 2021. и 2022. години вршене су у складу са прописима.

Законом о јавним набавкама предвиђени су изузеци од примене у члановима 11-21 и 27. Законом о јавним набавкама. У случају када је процењена вредност јавне набавке мања од утврђених прагова примењују се начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Одредбама Правилника о ближе уређењу поступка јавне набавке број 39/20 од 02. септембра 2020. године уређено је да План набавки садржи и набавке на које се не примењује Закон о јавним набавкама. Наручилац је у примени овог Правилника обавезан да поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин, односно да обезбеди да се набавка добара, услуга и радова врши са што мање трошкова, а у складу са објективним потребама Опште болнице Крушевац.

Одредбама члана 55-57. овог Правилника је ближе уређен поступак набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама и одређено да је наручилац дужан да поступак спроведе у складу са начелима из Закона о јавним набавкама, да изврши испитивање тржишта, спречи постојање сукоба интереса, и да обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене, као и да је дужан да упути позив за подношење понуда на адресе најмање три понуђача имејлом, непосредно или путем факса. Након спроведеног поступка наручилац може да закључи уговор са изабраним понуђачем или да изда наруцбеницу.

У поступку ревизије утврђено је да Општа болница Крушевац за узорковане набавке на које се закон не примењује поштовала процедуру предвиђену чл. 55-57 Правилника о ближе уређењу поступка јавне набавке. *Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог Извештаја.*

(2.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује)

2. РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

2.1. Општа болница Крушевац је усагласила уговоре о раду са одредбама Закона о раду и Правилником о организацији и систематизацији послова

2.1.1. Општа болница је са запосленима закључила уговоре о раду којим се утврђују права и обавезе обе уговорне стране а који су усклађени са Правилником о организацији и систематизацији послова.

Законом о раду уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада у складу са ратификованим међународним конвенцијама. Права обавезе и одговорности из радног односа уређују се и колективним уговором и уговором о раду, а Правилника о раду и уговором о раду само када је то овим уговором одређено.

Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, који је био у примени у 2022. години, уређени су међусобни односи послодавца и запосленог.

У персоналним досијеима запослених налазе се докази о стручној спреми, радном искуству и посебним знањима и вештинама прописани Правилником о организацији и систематизацији послова. У Општој болници са запосленима су закључени уговори о раду у складу са одредбама Закона о раду.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.1. Уговори о раду).

2.2. Обрачунате плате запослених Опште болнице Крушевац су у складу са важећим прописима осим у делу увећања плата из сопствених прихода који су исплаћени у износу од 3,14 милиона динара без утврђеног учешћа трошкова рада у оствареним приходима.

2.2.1. Општа болница Крушевац је за обрачун плата у 2022. години примењивала прописану основицу и коефицијенте.

Законом о платама у државним органима и јавним службама уређује се начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених. Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама су утврђени коефицијенти за обрачун и исплату плата као и увећања коефицијената по основу руковођења и стручно признатих и научних звања.

У поступку ревизије извршен је увид у досијеа запослених, уговоре о раду и обрачуне плата запослених и утврђено је да је субјект ревизије у 2022. години извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених, са припадајућим доприносима на терет послодавца у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама и другим применљивим прописима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.2.2. Општа болница је увећала плате за трећи квартал по основу ДСГ учинка у износу који одговара одобреним средствима.

Правилником о уговарању здравствене заштите у члану 45 наведено је да средства по основу ДСГ учинка износе 80% фонда средстава из члана 43. став 8. овог правилника, а средства по основу остваривања показатеља квалитета износе 20% фонда средстава из члана 43. став 8. овог правилника, односно 20% тог износа за сваки од пет

показатеља чије се остваривање прати и расподељују сразмерно оствареном резултату у односу на остварени резултат за сваки од утврђених показатеља. Средства остварена по основу ДСГ учинка и показатеља квалитета могу се користити за намене за које је уговорен варијабилни део, као и за плате у складу са актом Владе којим су уређени критеријуми и мерила за део плате по основу радног учинка.

Општа болница је увећала плате запослених по основу ДСГ учинка за трећи квартал на основу Одлуке о обрачуна и исплати варијабилног дела накнаде за ДСГ учинак за трећи квартал 2022. године, једнократно, након контроле и преноса средстава од стране РФЗО. Основ доношења поменуте одлуке је допис РФЗО број 450-3353/2022 од 8. децембра 2022. године. Средства по основу ДСГ учинка исплаћена су у децембру у износу од 8,19 милиона динара у складу са Уредбом о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате критеријумима и мерилима за до плате по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.2.3 COVID 19 стимулације исплаћиване су запосленима по утврђеним критеријумима.

На основу дописа РФЗО РС 03 број 450-9969/20-2 од 10. децембра 2020. године и закључака Владе увећавана је плата по основу ковид стимулације.

Списак запослених, бодованих по утврђеним критеријумима, који су радили са ковид пацијентима, је основ за исплату ковид стимулације у 2022. години од 8,19 милиона динара. Средства за наведене намене обезбедио је РФЗО по основу закључака Владе Републике Србије.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.2.4. Општа болница је обрачунала и извршила расходе за плату у 2022. години у износу од 3,14 милиона динара исплатом увећаних плата из остварених сопствених прихода, а да није утврдила учешће трошкова рада у оствареним приходима у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама и Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Одредбама члана 144 став 9 Закона о здравственој заштити прописано је да здравствена установа у јавној својини која, поред средстава за рад из јавних прихода, остварује и сопствене приходе, може увећати основну плату запослених, у складу са прописима којима се уређују плате запослених у јавним службама.

У складу са чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама, јавне службе које остваре приходе који нису јавни приходи у смислу Закона о јавним приходима и јавним расходима,

могу увећати плате утврђене у складу са овим законом до висине оствареног прихода, а највише до 30% по запосленом.

Општа болница је у 2022. години месечно утврђивала остварене сопствене приходе али не и сразмерно учешће трошкова рада за стицање поменутих прихода. Од укупно оствареног сопственог прихода 3,14 милиона динара је искоришћено за исплату увећаних плата запосленима.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 14).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.2.5. Општа болница Крушевац је обавештавала репрезентативни синдикат месечно о увећању плата из остварених сопствених средстава.

Чланом 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе прописано је да здравствене установе које остварују приходе који нису јавни приходи у складу са законом којим се утврђују јавни приходи и јавни расходи могу увећати плате сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу, до висине оствареног прихода.

Послодавац је обавезан да за сваки месец утврди приходе и расходе за остваривање права из става 1. овог члана и о томе обавести репрезентативни синдикат.

Синдикална организација запослених Опште болнице Крушевац је месечно добијала обавештења о увећању плате из сопствених прихода како је предвиђено одредбама Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3. Додаци на плате запослених у Општој болници обрачунати су и исплаћени у складу са прописима

2.3.1. Општа болница је обрачунавала рад на дан празника у складу са прописима.

Закон о раду је у члану 108 дао право запосленима на увећану зараду за рад на дан празника који је нерадни дан.

На основу спроведених ревизорских поступака утврдили смо да је рад на дан празника обрачунат у складу са прописима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3.2. Општа болница је обрачунала минули рад у складу са прописима.

Закон о раду је у члану 108 дао право запосленима на увећану зараду за минули рад.

На основу спроведених ревизорских поступака утврдили смо да је Општа болница вршила обрачун минулог рада само на редовне часове рада. У 2022. години извршени су расходи од 76.35 милиона динара за минули рад.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3.3. Ноћни рад у Општој болници је обрачунат у складу са важећим прописима.

Закон о раду је у члану 108 дао право запосленима на увећану зараду за рад ноћу.

Распоредом рада по месецима утврђује се између осталог и ноћни рад. У Општој болници за рад ноћу зарада је увећана за 26% од основне плате.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3.4. Прековремени рад у Општој болници је обрачунат у складу са важећим прописима.

Закон о раду је у члану 108 дао право запосленима на увећану зараду за прековремени рад.

У Општој болници на крају месеца се обрачунској служби доставља евиденција о прековременом раду од стране руководиоца одељења на основу које се врши обрачун и исплата увећане зараде по наведеном основу. За прековремени рад свих запослених плата се увећава за 26% од основне плате и по наведеном основу у 2022. години извршени су расходи од 69,05 милиона динара.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3.5. Рад недељом је у Општој болници обрачунат у складу са важећим прописима.

Посебни колективни уговор у члану 95 утврђује право запослених на додатак на плату. Поред поменутих увећања у Закону о раду здравствени радници имају права и на додатак за рад недељом.

Одлуком директорке о распореду радног времена утврђују се запослени и рад недељом. За сате проведене у приправности плата запослених у Општој болници је увећана за 10% од основне плате.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.3.6. Сати проведени у приправности у Општој болници обрачунати су у складу са важећим прописима.

Посебни колективни уговор у члану 95 утврђује право запослених на додатак на плату. Поред поменутих увећања у Закону о раду здравствени радници имају права и на додатак за приправност.

Одлуком директорке о распореду радног времена утврђују се запослени и време проведено у приправности.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.4.1. Накнаде зарада у Општој болници Крушевац су обрачунате у складу са прописима.

Закон о раду је члановима 114-117 дефинисано право запослених на накнаду зараде за одсуствовање са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе, одазивање на позив државног органа, привремену спреченост за рад до 30 дана и другим законом одређеним случајевима. Накнаде плате

2.4. Накнаде зарада су исправно обрачунате и исплаћене

су Посебним колективним уговором дефинисане члановима 100-101а уговора.

Општа болница користи апликативни софтвер за обрачун плата. Аналитичким поступцима утврдили смо да се обрачун накнада врши на прописани начин.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада).

2.5 Расходи по основу других примања запослених су извршени у складу са прописима.

2.5.1. Општа болница Крушевац је у 2022. години обрачунала и извршила расходе по основу јубиларних награда за 113 запослених у складу са важећим прописима.

Право на друга примања запослених регулисано је чланом 119 и 120 Закона о раду и чланом 105 Посебног колективног уговора. Уколико утврди општим актом или уговором о раду може исплатити јубиларну награду, солидарну помоћ и друга примања. Расходи по основу јубиларних награда у износу од 19,15 милиона динара извршени су за 113 запослених.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.3. Друга примања запослених).

2.5.2. Општа болница Крушевац је у 2022. години обрачунала и извршила расходе за отпремнине 34 запослена, приликом одласка у пензију, у складу са важећим прописима.

Право на друга примања запослених регулисано је чланом 119 и 120 Закона о раду и чланом 105 Посебног колективног уговора. Према Закону обавеза послодавца је да запосленом исплати отпремнину. Отпремнину у 2022. години су примила 34 запослена по основу одласка у пензију.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.3. Друга примања запослених).

2.5.3. Солидарна помоћ у Општој болници Крушевац исплаћена је у складу са прописима.

Право на друга примања запослених регулисано је чланом 119 и 120 Закона о раду и чланом 105 Посебног колективног уговора. Према Закону обавеза послодавца је да запосленом исплати отпремнину, накнаду погребних трошкова и накнаду штете због повреде на раду. Уколико утврди општим актом или уговором о раду може исплатити јубиларну награду, солидарну помоћ и друга примања. Запослени доставља захтев за исплату солидарне помоћи коју разматра комисија. На основу позитивног мишљења директор доноси решење о исплати солидарне помоћи запосленом. Решење се доставља и служби економских послова ради требовања средстава од РФЗО. Након извршене контроле РФЗО преноси средства и врши се исплата запосленима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.3. Друга примања запослених).

2.6. Важећи Акт о процени ризика није усаглашен са важећим Правилником о организацији и систематизацији послова.

2.6.1. Основна плата у Општој болници Крушевац обрачуната је за пуно радно време (или које се сматра пуним – скраћено), а у складу са евиденцијом о времену проведеном на раду.

Закон о платама у државним органима и јавним службама, члан 6 прописује да се плата утврђена у смислу члана 2. овог закона исплаћује за рад у пуном радном времену, односно радном времену које се сматра пуним.

Општа болница Крушевац је, у складу са Актом о процени ризика, са 28 запослена, распоређених на радним местима у служби радиологије, уговорила скраћено радно време у трајању од 30 сати недељно.

Плата се исплаћује на основу евиденције о присутности на раду.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.4 Радно време запослених).

2.6.2. Акт о процени ризика из 2015. године није усаглашен са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац од 22. марта 2018. године, анексиран закључно са 2022. годином.

Законом о безбедности и здрављу на раду у члану 13 (Нови закон о безбедности и здравља на раду из 2023. године члан 16) прописано је да је послодавац дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање.

Процена ризика је вршена за радна места дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова опште болнице Крушевац број 2380/12 од 6. јуна 2014. године. Актом о процени ризика утврђено је да су радна места са повећаним ризиком у: Служби радиолошке дијагностике (умерени ризик) и Техничкој служби (умерени ризик). Скраћено радно време уговорено је само за радиолошку службу.

Нови правилник о систематизацији послова Опште болнице Крушевац донет је 22. марта 2018. године под бројем 1691/12 и мењан је кроз 10 анекса. Анексима су формиране нове организационе јединице или су додата нова радна места Акт о процени ризика није пратио организационе измене у Општој болници.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 15).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог Извештаја (3.4 Радно време запослених).

СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ

1. Скрећемо пажњу на прилог IV Карактеристике ревизије – 3. Информације о субјекту ревизије у ком је наведено да мандат в.д директорке Опште болнице Крушевац, која је именована решењем Министарства здравља из октобра 2016. године, истекао је априла 2017. године. В.д. директорка наставила је да обавља дужност и након ступања на снагу важећег Закона о здравственој заштити, а Управни одбор није расписао конкурс за именовање директора.

2. Скрећемо пажњу на прилог IV Карактеристике ревизије – 3. Информације о субјекту ревизије у ком је наведено да Мандат чланова Управног и Надзорног одбора Опште болнице Крушевац је истекао 19. јануара 2021. године Оснивач није именовано нове у прописаном року од три месеца, што није у складу са члановима 113 став 8 и 9 Закона о здравственој заштити. Надзорни одбор у 2021. и 2022. години није заседао.

3. Скрећемо пажњу на прилог V Прилози тачка 3.2.2. Корективни коефицијент и део плате по основу радног учинка - Општа болница Крушевац, у току 2022. године, није утврђивала део плате по основу радног учинка и примењивала корективни коефицијент како је то прописано одредбама члана 2 ст. 2 и 4 и одредбом члана 4а Закона о платама у државним органима и јавним службама, одредбом члана 3 став 1, одредбом члана 4 став 1 и одредбом члана 5 став 1 Уредбе о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама и одредбом члана 91 став 2 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. Од стране Министарства финансија је покренут пројекат увођења јединственог информационог система за централизован обрачун зарада у јавном сектору – ИСКРА а да се сектор здравства налази у Пакету 3 пројекта. Миграција података се планира од 20. јуна 2023. године док ће се обрачун плате у ИСКРА вршити од октобра за прву групу здравствених установа, за другу почев од новембра а за трећу групу планира од децембра 2023. године.

4. Скрећемо пажњу на прилог V Прилози тачка 3.4 Радно време запослених - Завод за медицину рада уз сарадњу са потписницима Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе (Репрезентативни синдикати и Влада) нису донели јединствену методологију за процену послова са повећаним ризиком који се обављају у здравственим установама, како је уређено овим уговором.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

1. Општа болница је обрачунала и извршила расходе за плату у 2022. години у износу од 3,14 милиона динара исплатом увећаних плата из остварених сопствених прихода, а да није утврдила учешће трошкова рада у оствареним приходима у складу са чланом 12 став 2 Закона о платама у државним органима и јавним службама и чланом 94 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. (Тачка 2.2.4. - Одељак Закључци и налази, Прилог 3).

ПРИОРИТЕТ 2²

2. План јавних набавки у 2021. години број 735/21 од 26. јануара 2021. године, који је управни одбор усвојио одлуком број 11/21 од 29. јануара 2021. године и план јавних набавки у 2022. години број 525/22 од 24. јануара 2022. године, који је управни одбор усвојио одлуком број 7/22 од 25. јануара 2022. године, не садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка, што није у складу са чланом 88 став 1 Закона о јавним набавкама (Тачка 1.1.3. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
3. Општа болница је на Порталу јавних набавки објавила четири измене плана јавних набавки за 2021. годину и две измене плана јавних набавки за 2022. годину без донетих одлука о изменама и допунама плана јавних набавки, што није у складу са чланом 6 Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке. (Тачка 1.1.4. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
4. Планови потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке за 2021. и 2022. годину Опште болнице, достављени су Републичком фонду за здравствено осигурање без одлука управног одбора о њиховом доношењу, што није у складу са чланом 4. и 7 Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке. (Тачка 1.1.5. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
5. Општа болница није у писаној форми евидентирала и документовала поступак спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке и да је процењена вредност била валидна у време покретања поступка, што није у складу са одредбом чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.1.6. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
6. У поступку ревизије утврђено да код четрнаест јавних набавки чија је процењена вредност појединачно већа од пет милиона динара јавни позиви нису објављени и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.2.4. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
7. У поступку ревизије утврђено је да је за седам јавних набавки одређен рок за подношење понуда краћи од минимално прописаног рока, што није у складу са чланом 52 Закона о јавним набавкама (Тачка 1.2.5. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
8. У поступку ревизије утврђено је да Модели уговора код 14 узоркованих јавних набавки не садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години, што није у складу са одредбом члана 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година (Тачка 1.2.7. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана.

9. Општа болница је у току трајања уговора о јавним набавкама број 4012/21 од 2. јуна 2021. године, број 6569/21 од 7. септембра 2021. године и број 6571/21 од 7. септембра 2021. године извршила битне измене уговорних одредаба о непромењивости цена, а који би да су били део првобитног поступка омогућили већу конкуренцију, што није у складу са чланом 154 ст. 3 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.3.1. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
10. Општа болница није упутила на објављивање обавештење о измени уговора на Порталу јавних набавки у поступку јавне набавке 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал по основу закључења Анекса 1 уговора од 1. децембра 2022. године, што није у складу са чланом 155 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.3.2. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
11. Општа болница је, у току спровођења десет уговора, повећала обим предмета набавке, најмање у износу од 1,26 милиона динара, односно до 10% првобитне вредности закључених уговора, без измене (анекса) уговора о јавној набавци, што није у складу са одредбама чл. 2, 41 и 152 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.3.3. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
12. Општа болница у току извршавања три уговора о јавним набавкама повећала је обим предмета набавке у укупном износу од 6,21 милиона динара, односно појединачно преко 10% вредности првобитно закљученог уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона што није у складу са одредбама чл. 11-21 и члана 27 Закона о јавним набавкама. (Тачка 1.3.4. - Одељак Закључци и налази, Прилог 2).
13. Акт о процени ризика из 2015. године није усаглашен са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац број 1691/12 од 22. марта 2018. године, анексиран закључно са 2022. годином, што није у складу са чланом 13 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду, који је важио у посматраном периоду. (Тачка 2.6.3. - Одељак Закључци и налази, Прилог 3).

ПРИОРИТЕТ 3³

14. На основу извршене анализе донетих појединачних процедура, правилника и одлука, Опште болнице Крушевац њихове усклађености и примене, као и анализе свих елемената интерне контроле, утврђене су следеће слабости у функционисању система финансијског управљања и контроле јер Општа болница:
 - није усагласила општа акта у складу са обавезом проистеклом из члана 264 Закона о здравственој заштити,
 - није уписана у Регистар здравствених установа који се води у Агенцији за привредне регистре што није у складу са чланом 263 Закона о здравственој заштити. (Тачка 1, Прилог 1).
15. Општа болница Крушевац није успоставила интерну ревизију на један од начина прописаних одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Тачка 2, Прилог 1).

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године.

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да пре исплате увећања плате из сопствених прихода утврђују сразмерно учешће трошкова рада у оствареном приходу, и да обрачун и исплату врше у складу са тим, сагласно одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама и Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. (Прилог 3, препорука број 14).

ПРИОРИТЕТ 2

2. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да се планови јавних набавки сачињавају тако да садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка предвиђене Законом о јавним набавкама (Прилог 2, препорука 3).
3. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да се измене плана врше на основу одлуке надлежног органа Опште болнице (Прилог 2, препорука 4).
4. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да План потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке донесе надлежни орган и на начин уређен важећим прописима предвиђен важећим прописом. (Прилог 2, препорука 5).
5. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да предузму мере да се процењена вредност јавне набавке одређује на основу података добијених испитивањем и истраживањем тржишта предмета јавне набавке, који морају бити валидни у време покретања поступка, а који укључују проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично, као и да у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступака јавних набавки у складу са важећим Законом о јавним набавкама. (Прилог 2, препорука 6).
6. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да обезбеде да јавне позиве у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност је већа или једнака прописаном износу, објављује и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа. (Прилог 2, препорука 7).
7. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да приликом спровођења поступака јавних набавки рок за подношење понуда одреде у складу са Законом о јавним набавкама (Прилог 2, препорука 8).
8. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да у поступцима јавних набавки у којима се закључују уговори на период до 12 месеци а који се реализују у две буџетске године обезбеде да модели уговора, као обавезни елемент конкурсне документације садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години (Прилог 2, препорука 9).
9. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да приликом измене уговора о јавним набавкама не врше битне измене уговора. (Прилог 2, препорука 10).
10. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да приликом измене уговора и закључивања Анекса уговора, у законом предвиђеним случајевима обавештење о измени уговора шаљу на објављивање на Портал јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама (Прилог 2, препорука 11).
11. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да у случају измене уговора о набавци у складу са законом, исте врше у писаној форми (Прилог 2, препорука 12).

12. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да предузму радње у циљу успостављања контролне активности које ће обезбедити да се уговори о јавним набавкама извршавају у складу са Законом о јавним набавкама и одредбама закљученог уговора (Прилог 2, препорука 13).
13. Препоручује се Општој болници Крушевац да донесе акт о процени ризика за сва радна места, као и да врши измене у складу са законом предвиђеним случајевима. (Прилог 3, препорука 15).

ПРИОРИТЕТ 3

14. Препоручује се Општој болници Крушевац да се обрати Оснивачу захтевом за усаглашавање Статута и предузме радње за упис у Регистар здравствених установа који се води у Агенцији за привредне регистре. (Прилог 1, препорука број 1).
15. Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да предузму активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Прилог 1, препорука број 2).

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Општа болница Крушевац, у Крушевцу је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Општа болница Крушевац, у Крушевцу је обавезна да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Предузете мере у поступку ревизије. За мере исправљања је дужна да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Општа болница Крушевац, у Крушевцу обавезна је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Општа болница Крушевац, у Крушевцу обавезна је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
19. октобар 2023. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3 Закона о Државној ревизорској институцији⁴, Програма ревизије за 2023. годину и Закључка број 400-129/2023-05/1 од 5. јануара 2023. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је ревизија правилности пословања Опште болнице Крушевац која се односи на набавке добара, услуга и радова и расходе за запослене.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом области набавки обухваћен је период пословања субјекта ревизије од 1. јануара 2021. до 31. децембра 2022. године а за област расхода за запослене је обухваћен период пословања субјекта ревизије од 1. јануара 2022. до 31. децембра 2022. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив: Општа болница Крушевац

Седиште и адреса: Косовска број 16, 37000 Крушевац.

Матични број: 17862243

ПИБ: 108313054

Интернет страница: <https://bolnicakrusevac.org.rs/>

Историјат

Влада републике Србије је на основу чл. 46. и 48. Закона о здравственој заштити⁵ и члана 43. став 1. Закона о Влади⁶, донела Одлуку о оснивању Опште болнице Крушевац 05 број 022-6596/2013 од 9. августа 2013. године⁷.

Општа болница Крушевац, до 2013. године, пословала је у оквиру Здравственог центра Крушевац. Паритетна комисија Здравственог центра Крушевац сачинила је 2013. године Деобни биланс број 2006/12-1 између Опште болнице Крушевац и Дома здравља Крушевац који су били у саставу Здравственог центра Крушевац, а које након тога послују као две самосталне здравствене установе.

Влада је 2021. године донела нову одлуку о оснивању Здравственог центра Крушевац⁸. Са почетком рада ЗЦ престаће са радом ДЗ и Општа болница. Уредбом о плану мрежа здравствених установа⁹ за Расински округ утврђен је Здравствени центар Крушевац ког чини Дом здравља Крушевац и Општа болница Крушевац. Здравствени центар није основан. Општа болница Крушевац је здравствена установа која остварује средства за рад на начин прописан чланом 144 Закона о здравственој заштити.

Делатност

Делатност и организација опште болнице прописани су Законом о јавним службама¹⁰, Законом о здравственој заштити, Законом о здравственом осигурању и Уредбом о плану мреже здравствених установа¹¹.

⁴ („Службени гласник РС“ број 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018-др. закон)

⁵ („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12 и 45/13 – др. закон)

⁶ („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС и 72/12)

⁷ („Службени гласник РС“, број 72/13)

⁸ („Службени гласник РС“, број 11/21)

⁹ („Службени гласник РС“ бр.5/2020, 95/2021)

¹⁰ („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона, 83/2005 - испр. др. закона и 83/2014 - др. закон)

¹¹ („Службени гласник РС“, бр. 5/2020, 11/2020, 52/2020, 88/2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021, 95/2021, 43/2023 и 58/2023)

Болница је здравствена установа која обавља здравствену делатност на секундарном нивоу. Болница обавља здравствену делатност по правилу као наставак дијагностике, лечења и рехабилитације у дому здравља, односно када су због сложености и тежине обољења потребни посебни услови у погледу кадрова, опреме, смештаја и лекова. Болница је дужна да сарађује са домом здравља и пружа му стручну помоћ у спровођењу мера примарне здравствене заштите.

Општа болница пружа здравствену заштиту лицима свих узраста оболелих од разних врста болести. Општа болница у државној својини оснива се за територију једне или више општина.

Органи управљања

Органи опште болнице су:

- Директор
- Управни одбор
- Надзорни одбор

Статутом Болнице прописано је да директора именује и разрешава Оснивач на јавном конкурс у. Директор организује и руководи процесом рада, представља и заступа Општу болницу и одговоран је за законитост рада Опште болнице.

Закон о здравственој заштити је чланом 117 прописао да уколико Управни одбор здравствене установе не изврши избор кандидата за директора здравствене установе, односно ако оснивач здравствене установе не именује директора здравствене установе, у складу са законом, као и у случају када дужност директора престане пре истека мандата, док се не спроведе конкурс за директора, оснивач ће именовати вршиоца дужности директора на период не дужи од шест месеци, који може имати само један мандат.

Вршиоца дужности директорке Опште болнице Крушевац именовало је Министарство здравља Републике Србије Решењем број 119-05-558/2016-04 од 20. октобра 2016. године. Мандат вршиоца дужности директора је истекао као и мандат Управног одбора тако да конкурс за именовање руководиоца Опште болнице Крушевац није расписиван.

Скретање пажње број 1: Мандат в.д директорке Опште болнице Крушевац, која је именована решењем Министарства здравља из октобра 2016. године, истекао је априла 2017. године. В.д. директорка наставила је да обавља дужност и након ступања на снагу важећег Закона о здравственој заштити, а Управни одбор није расписао конкурс за именовање директора.

Закон о здравственој заштити, члановима 120 и 122, дефинише трајање мандата управног и надзорног одбора на четири године.

Управни одбор између осталог доноси статут на који сагласност даје Оснивач, доноси друге опште акте у складу са законом, одлучује о пословању Болнице, доноси програм рада и развоја, доноси финансијски план и годишњи обрачун, усваја извештај о раду и пословању и обавља друге послове прописане Статутом Болнице.

Обавезе Надзорног одбора прописане Статутом су надзор над радом и пословањем Болнице, разматрање периодичних и шестомесечних извештаја о раду Болнице. Такође утврђује да ли се пословне књиге и друга документа воде уредно и у складу са прописима, врши увид у спровођење закона и других прописа у вези са финансијским пословањем, врши увид у спровођење одлука Управног одбора, доноси пословник о свом раду и обавља и друге послове утврђене законом и Статутом.

Министарство здравља је 19. јануара 2017. године именовало чланове Управног одбора решењем број 238/12 и Надзорног одбора решењем број 240/12, којима је мандат

истекао. Надзорни одбор Опште болнице Крушевац у 2021. и 2022. години није одржавао седнице, тако да није ни обављао обавезе прописане чланом 29 Статута опште болнице Крушевац. У складу са чланом 113 ст. 8 и 9 важећег закона „Управни и надзорни одбор, по истеку мандата, односно разрешења, наставља да обавља послове у складу са законом и статутом здравствене установе до дана именовања нових, односно привремених органа, а највише три месеца од дана истека мандата, односно разрешења. Оснивач здравствене установе дужан је да именује органе здравствене установе из става 8. овог члана најкасније у року од три месеца од дана истека мандата претходних органа.“

Скретање пажње број 2: Мандат чланова Управног и Надзорног одбора Опште болнице Крушевац је истекао 19. јануара 2021. године. Оснивач није именовано нове у прописаном року од три месеца, што није у складу са чланом 113 став 8 и 9 Закона о здравственој заштити. Надзорни одбор у 2021. и 2022. години није заседао.

Стручни органи Опште болнице Крушевац су:

- Стручни савет
- Стручни колегијум
- Етички одбор
- Комисија за унапређење квалитета рада

Унутрашња организација

Правилник о организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац број 1691/12 од 22. марта 2018. године, са 10 анекса донео је в.д директор опште болнице. Поменути Правилником прописана је организација Опште болнице кроз пет сектора и то:

1. Сектор за интернистичке гране медицине;
2. Сектор за хируршке гране медицине
3. Педијатријски и остали непоменути послови
4. Заједнички медицински послови
5. Заједнички немедицински послови

Општа болница послује кроз рад 23 медицинских служби, службу за правне, кадровске и опште послове и службу за економске послове. Службе имају одсеке и одељења кроз које је организован уже специјализован рад.

Финансирање Опште болнице

Са Републичким фондом за здравствено осигурање Општа болница је закључила Уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину број 662/22 од 28. јануара 2021. године. Уговор је анексиран пет пута, а пети анекс уговора је заведен под бројем 12083/22 од 30. новембра 2022. године. Уговорена средства су планирана у износу од 2.892.543.000 динара од којих је 95% фиксна накнада а 5% у износу од 3.643.000 је варијабилни износ накнаде. Из поменутих средстава за финансирање плата уговорених радника намењено је 1.949.978.000 динара а за накнаде превоза 42.708.000 динара. Остала уговорена средства намењена су за плаћање лекова, крви и лабилних продуката од крви, санитарски и медицински потрошни материјал, уградни материјал и друге уговорене потребе.

Табела број 1: Износ остварених прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у 2022. години – образац 5

Опис	Износ -у динарима-
740000 Други приходи	21.591.793
770000 Меморандумске ставке за рефундацију расхода	90.370
780000 Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу	3.092.418.940
790000 Приходи из буџета	2.614.758
Укупно	3.116.715.861

Графикон број 1: Износ остварених прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у 2022. години

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ИССАИ 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да бисмо добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са спровођењем набавки добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и извршавањем расхода за запослене у 2022. години у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова и расходе за запослене.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

- Закон о буџетском систему¹² ;
- Закон о платама у државним органима и јавним службама¹³ ;
- Закон о здравственом осигурању¹⁴;
- Закон о здравственој заштити¹⁵ ;
- Закон о раду¹⁶ ;
- Закон о безбедности и здрављу на раду¹⁷ ;
- Закон о јавним набавкама¹⁸ ,
- Подзаконски прописи који су донети у вези спровођења ових закона.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и расходе за запослене;
- анализу интерних аката Опште болнице Крушевац, којим су уређене набавке добара, услуга и радова и расходи за запослене;
- испитивање активности, одлука Опште болнице Крушевац, у вези са набавком добара, радова и услуга и расходи за запослене;
- интервјуисање одговорних особа Опште болнице Крушевац, у вези са набавком добара, радова и услуга и расходима за запослене;

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Опште болнице Крушевац како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора" ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."

¹² ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 118/2021 - др. Закон)

¹³ („Службени гласник РС“ број 34/2001,62/2006-др.закон.....123/2021-др.закони)

¹⁴ („Службени гласник РС“ број 25/2019)

¹⁵ („Службени гласник РС“ број 25/2019)

¹⁶ („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005.....95/2018-аутентично тумачење)

¹⁷ („Службени гласник РС“ број 101/2005, 91/2015 и 113/2017-др. закон)

¹⁸ („Службени гласник РС“ број 91/2019)

V Прилози

Прилог 1 – ИНТЕРНА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА

Законом о буџетском систему у члану 81 прописано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, које се спроводе политикама процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се остварити постављени циљеви. Финансијско управљање и контрола организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁹ прописана је обавеза Опште болнице Крушевац да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Опште болнице са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80 утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководство а којима се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- 1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- 2) потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- 3) добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле обухвата следеће међусобно повезане компоненте:

- 1) контролно окружење,
- 2) управљање ризицима,
- 3) контролне активности,
- 4) информације и комуникације,
- 5) праћење и процену система.

Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле болнице. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Опште болнице и одговарајуће субординације.

За успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, одговоран је руководиолац корисника јавних средстава.

¹⁹ („Службени гласник РС“, број 89/2019)

Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Управни одбор Опште болнице Крушевац је 16. октобра 2013. године донео Статут на који је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем број 110-00-298/2013-02 од 24. октобра 2013. године.

У поступку ревизије субјект ревизије је доставио информацију број 2386 од 7. априла 2023. године у којој је наведено да је Министарству здравља послат предлог новог статута на мишљење, пре избијања епидемије Covid 19, као и да одговор Министарства није стигао.

Фебруара 2021. године донета је одлука о оснивању Здравственог центра Крушевац број 022-419/2021-1 од 11. фебруара 2021. године, који није још увек основан. Одлука предвиђа спајање Дома здравља Крушевац и Опште болнице Крушевац и оснивање здравственог центра који ће имати један орган управљања.

Статут Опште болнице донет је 16. октобра 2013. године. Права и дужности оснивача врши Министарство здравља.

Откривена неправилност број 1: На основу извршене анализе донетих појединачних процедура, правилника и одлука, Опште болнице Крушевац њихове усклађености и примене, као и анализе свих елемената интерне контроле, утврђене су следеће слабости у функционисању система финансијског управљања и контроле јер Општа болница:

- није усагласила општа акта у складу са обавезом проистеклом из члана 264 Закона о здравственој заштити,
- није уписана у Регистар здравствених установа који се води у Агенцији за привредне регистре што није у складу са чланом 263 Закона о здравственој заштити.

Препорука број 1: Препоручује се Општој болници Крушевац да се обрати Оснивачу захтевом за усаглашавање Статута и предузме радње за упис у Регистар здравствених установа који се води у Агенцији за привредне регистре.

Управљање ризицима

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору дефинисано је управљање ризицима.

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу утицати на остварење циљева корисника јавних средстава, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени.

Ради вршења активности из става 1. овог члана, руководилац корисника јавних средстава усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

Управни одбор Опште болнице усвојио је Стратегију управљања ризиком број 99/19 у 2019. години.

Контролне активности

Контролне активности Контролне активности обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успостављају се ради пружања разумног уверавања да су ризици који утичу на постизање циљева ограничени на прихватљив ниво. Контролне активности обухватају следеће принципе: 1) Одабир и развој контролних активности за

свођење ризика на прихватљив ниво; 2) Одабир и развој општих контролних активности информационог технологија у пословним информациононим системима да би се подстакло остваривање циљева; 3) Спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују. Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње

У циљу успостављања што ефикаснијих контролних активности Општа болница је донела правилнике и процедуре за различите сегменте пословања:

- правилник о буџетском рачуноводству,
- правилник о начину обраде и исплате плата,
- правилник о оцени радних резултата и награђивању,
- правилник о току документације и радњи у техничкој служби,
- правилник о трошковима репрезентације,
- правилник о условима за остваривање права накнаде за превоз,
- процедуру о стицању и расподели сопствених прихода,
- процедуру за благајничко пословање,
- процедуру за израду финансијског плана,
- процедуру за наплату потраживања,
- процедуру за требовања, контролу залиха и утрошка материјала.

Слабости у контролним активностима су утицале на појаву неправилности које су описане у Прилогу 2 –Извршење уговора о јавним набавкама.

Информације и комуникација

Информисање и комуникација обухватају: идентификовање, прикупљање и дистрибуцију информација запосленима, ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима, изградњу одговарајућег информационог система, коришћење документације у смислу бележења, израде, померања, употребе и архивирања свих пословних процеса и трансакција ради израде одговарајућих ревизорских трагова за надгледање, успостављање ефективног, благовременог и поузданог система извештавања.

Слабости у информисању и комуникацији су утицале на појаву неправилности које се односе на објављивање огласа о јавној набавци.

Праћење и процена система

Праћење и процена система Одредбом члана 9 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору дефинисано је да праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања. Праћење и процена система се обавља текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. Руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину на обрасцима које припрема Централна јединица за хармонизацију.

Општа болница је Министарству финансија Централној јединици за хармонизацију доставила Годишњи извештај о финансијском управљању и контроли за 2021. годину број 3240/22 од 30. марта 2022. године.

Општа болница је Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију поднела годишњи извештај о систему финансијско управљања и контроле за 2021. годину

број 3240/22 од 30. марта 2022. године и годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије број 3239/22 од 30. марта 2022. године.

Интерна ревизија

Корисници јавних средстава, у складу са одредбом члана 82 Закона о буџетском систему, успостављају интерну ревизију. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору²⁰ прописани су заједнички критеријуми за организовање, стандарди, методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе уређени послови интерне ревизије код корисника јавних средстава. За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководиоца корисника јавних средстава. Чланом 4 дефинисано је да се посебна функционално независна организациона јединица за интерну ревизију успоставља код корисника јавних средстава који имају више од 250 запослених.

Општа болница је 22. марта 2018. године Правилником о организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац, број 1691/21, систематизовала радно место једног извршиоца интерне ревизије у оквиру службе за економске послове. У поступку ревизије утврђено је да Општа болница није систематизовала интерну ревизију као независну организациону јединицу и није ангажовала лице које ће обављати послове интерне ревизије.

Откривена неправилност 2: Општа болница Крушевац није успоставила интерну ревизију на један од начина прописаних одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука број 2: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да предузму активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

²⁰ („Службени гласник РС, број 99/11 и 106/13)

Прилог 2 – НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА

Област јавних набавки уређена је Законом о јавним набавкама и подзаконским актима из ове области.

2.1 Интерна регулатива, планирање и процењена вредност јавних набавки

2.1.1. Доношење интерних аката о јавним набавкама

Одредбом члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

У складу са наведеном одредбом Управни одбор Опште болнице донео је Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке број 39/20 од 2. септембра 2020. године.

Општа болница је, у складу са чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама, донела Правилник о ближем уређењу поступка јавне набавке прописаног садржаја и исти објавила на својој интернет страници.

2.1.2. Службеник за јавне набавке

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да лицима која обављају послове јавних омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.

Правилником о организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац број 1691/12 од 22. марта 2018. године дефинисана су радна места у оквиру којих се обављају послови јавних набавки.

У Општој болници су запослена три лица која поседују сертификат службеника за јавне набавке.

Општа болница Крушевац је донела Правилник о организацији и систематизацији послова којим су одређена радна места у оквиру којих се обављају послови јавних набавки, три запослена поседују сертификат службеника за јавне набавке.

2.1.3 Планирање јавних набавки и процењена вредност јавних набавки

2.1.3.1. Планови јавних набавки за 2021. и 2022. годину

Одредбом члана 88 ст.1 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи елементе прописане законом, као и да исти и све његове касније измене и допуне објављује на Порталу јавних набавки и својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења. Чланом 88 став 4 Закона о јавним набавкама уређено је да се изменом и допуном плана јавних набавки сматра планирање нове јавне набавке, измена предмета јавне набавке и повећање процењене вредности јавне набавке за више од 10%. Ставом 5 истог члана предвиђено је да наручилац није дужан да објави процењену вредност јавне набавке и податке из плана јавних набавки који представљају пословну тајну. Статуом број 4/13 од 16. октобра 2013. године у члану 25 прописано је да Управни одбор доноси план набавке медицинске и друге опреме. Правилником о ближем уређењу поступка јавне набавке прописано је, чланом 6, да План јавних набавки и све касније измене и допуне доноси Управни одбор у складу са правилима о његовом сачињавању.

Одлуком Управног одбора Опште болнице број 11/21 од 29. јануара 2021. године усвојен је План набавки за 2021. годину.

Одлукама Управног одбора Опште болнице број 16/21 од 12. марта 2021. године, 29/21 од 26. маја 2021. године, 39/21 од 7. октобра 2021. године, 46/21 од 27. октобра 2021. године, 58/21 од 3. децембра 2021. године и 62/21 од 20. децембра 2021. године усвојено је шест измена плана набавки за 2021. годину.

План јавних набавки за 2022. годину, усвојен је Одлуком број 7/22 од 25. јануара 2022. године.

Одлукама број 24/22 од 05. априла 2022. године, 58/22 од 26. августа 2022. године, 65/22 од 07. септембра 2022. године, 69/22 од 22. септембра 2022. године, 73/22 од 26. октобра 2022. године, 77/22 од 08. новембра 2022. године и 86/22 од 6.12.2022. године усвојено је седам измена плана јавних набавки за 2022. годину.

План јавних набавки у 2021. години број 735/21 од 26. јануара 2021. године, који је Управни одбор усвојио одлуком број 11/21 од 29. јануара 2021. године, не садржи ознаку из Општег речника набавке (у даљем тексту: ЦПВ ознаку) и оквирно време покретања поступка, што није у складу са чланом 88 став 1 Закона о јавним набавкама.

План јавних набавки у 2022. године број 525/22 од 24. јануара 2022. године, који је Управни одбор усвојио одлуком број 7/22 од 25. јануара 2022. године, не садржи ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка, што није у складу са чланом 88 став 1 Закона о јавним набавкама.

Откривена неправилност број 3: План јавних набавки у 2021. години број 735/21 од 26. јануара 2021. године, који је управни одбор усвојио одлуком број 11/21 од 29. јануара 2021. године и план јавних набавки у 2022. години број 525/22 од 24. јануара 2022. године, који је управни одбор усвојио одлуком број 7/22 од 25. јануара 2022. године не садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка, што није у складу са чланом 88 став 1 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 3: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да се планови јавних набавки сачињавају тако да садрже ЦПВ ознаку и оквирно време покретања поступка предвиђене Законом о јавним набавкама.

За четири измене плана јавних набавки за 2021. годину објављене на порталу јавних набавки 29. маја, 13. августа, 21. августа и 13. новембра 2021. године нису нам презентоване одлуке Управног одбора о измени плана јавних набавки.

За две измене плана јавних набавки за 2022. годину објављене на Порталу јавних набавки 16. априла и 9. децембра 2022. године нису нам презентоване одлуке управног одбора о измени плана јавних набавки.

Општа болница је доставила Информацију од 8. марта 2023. године у којој је навела разлоге за шест измена Плана јавних набавки објављених на порталу јавних набавки у којој је наведено да су набавке вршене у оквиру одобрених средстава по позицијама из финансијског плана и да је уочена једна техничка грешка где је на порталу изостављена једна набавка приликом уношења, па је иста исправљена, што је портал забележио као нову измену.

Откривена неправилност број 4: Општа болница је на Порталу јавних набавки објавила четири измене плана јавних набавки за 2021. годину и две измене плана јавних набавки за 2022. годину без донетих одлука о изменама и допунама плана јавних набавки, што није у складу са чланом 6 Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке.

Препорука број 4: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да се измене плана врше на основу одлуке надлежног органа Опште болнице.

2.1.3.2. Планирање централизованих јавних набавки

Одредбом члана 4. Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке²¹ је прописано да План потреба здравствених установа за које се спроводе централизоване јавне набавке доноси управни одбор здравствене установе, на предлог директора здравствене установе.

Одредбом члана 6. поменуте уредбе је прописано да за израду Предлога плана потреба здравствене установе, директор здравствене установе образује комисију састављену од лица стручних за област медицине, фармације, односно стоматологије, као и лица стручних за област економије и права. Комисија израђује предлог плана потреба. Предлог плана потреба директор доставља на мишљење стручном савету здравствене установе, те по прибављању тог мишљења предлог плана потреба доставља управном одбору на усвајање. Здравствена установа доставља план потреба за наредну буџетску годину Републичком фонду за здравствено осигурање, ради доношења Плана централизованих јавних набавки за наредну буџетску годину.

Решењем број 7361/12 од 5. новембра 2020. године, именована је комисија са задатком да изврши израду предлога плана централизованих јавних набавки у Општој болници Крушевац за 2021. годину.

Завод за јавно здравље Крушевац је дао мишљење о предлогу плана потреба роба и услуга које су предмет централизованих јавних набавки Опште болнице Крушевац за 2021. годину број 780 од 25. новембра 2020. године.

Решењем број 5096/21 од 15. јула 2021. године именована је комисија са задатком да изврши израду предлога плана централизованих јавних набавки у Општој болници Крушевац за 2022. годину.

Завод за јавно здравље Крушевац је дао мишљење о предлогу плана потреба роба и услуга које су предмет централизованих јавних набавки Опште болнице Крушевац за 2022. годину број 520 од 26. августа 2021. године.

РФЗО-у достављени су планови потреба без одлука Управног одбора о њиховом доношењу.

Откривена неправилност број 5: Планови потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке за 2021. и 2022. годину Опште болнице, достављени су Републичком фонду за здравствено осигурање без одлука управног одбора о њиховом доношењу, што није у складу са чланом 4. и 7 Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке.

Препорука број 5: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да План потреба за које се спроводе централизоване јавне набавке донесе надлежни орган и на начин уређен важећим прописима предвиђен важећим прописом.

²¹ („Службени гласник РС“ број 34/19, 64/19, 17/20, 21/20 и 51/22)

2.1.3.3. Процењена вредност јавних набавки

Законом о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка (члан 29 став 1 Закона). Истим Законом предвиђено је да је Наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци. Документација у смислу члана 41 је документ који је настао током планирања јавне набавке, спровођења поступка јавне набавке и извршења уговора о јавној набавци, а који наручилац чува најмање пет година од закључења појединачног уговора о јавној набавци или оквирног споразума, односно пет година од обуставе или поништења поступка јавне набавке. Из наведеног произилази обавеза чувања документације.

Интерним актом процењена вредност јавне набавке одређује се у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама а као резултат претходног искуства и спроведеног испитивања и истраживања тржишта.

Презентованом Информацијом број 32 од 9. марта 2023. године наводи се да у циљу истраживања тржишта свако од референата одељења за набавку добара који је задужен за праћење реализације и наручивање робе врши проверу цена на више начина: анализом цена из последњих фактура, претраживањем интернета, телефоном, позивом потенцијалних привредних субјеката. Сви референти имају и воде своје интерне евиденције које се тичу испитивања тржишта и исте служе као основа за одређивање процењене вредности.

Информацијом број 66 од 31. марта 2023. године истиче се да у вези испитивања тржишта за одређене јавне набавке наручилац има и писане доказе у виду упућивања захтева за достављањем информативне понуде путем мејла потенцијалним добављачима. У прилогу су достављени писани докази за 11 јавних набавки. Даље се наводи да је почетком фебруара одељење за набавку добара, добило налог да је потребно извршити брисање порука из сандучића на „Looria hosting“ налогу због попуњености дозвољеног капацитета, услед чега је избрисан велики број мејлова међу којима и они којима су упућивани захтеви добављачима за испитивање тржишта, те нема могућности за достављање писаног доказа за преостале јавне набавке.

Општа болница није на одговарајући начин документовала све активности које су неопходне да би процењена вредност била утврђена у складу са одредбама Закона о јавним набавкама. Процењена вредност узоркованих јавних набавки није заснована на стварно спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и која је валидна у време покретања поступка јер није у потпуности обезбедила писане доказе о предузетим радњама.

Откривена неправилност број 6: Општа болница није у писаној форми евидентирала и документовала поступак спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке и да је процењена вредност била валидна у време покретања поступка, што није у складу са одредбом чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 6: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да предузму мере да се процењена вредност јавне набавке одређује на основу података добијених испитивањем и истраживањем тржишта предмета јавне набавке, који морају бити валидни у време покретања поступка, а који укључују проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично, као и да у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступака јавних набавки у складу са важећим Законом о јавним набавкама.

2.2. Припрема и спровођење поступака јавних набавки

За потребе ревидирања правилности јавних набавки узорковали смо набавке из 2021. и 2022. године, наведене у табели.

Табела број 2: Преглед узрокованих поступака јавних набавки

-у динарима-

Број и назив јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност	Изабрани добављач
ЈН-05/21 Санитетски и хируршки потрошни материјал			
Партија 1 Мултифиламентни хируршки конач средње ресорптивни – антибактеријски, обложен трикросаном	2.480.000	2.340.540	Маклер д.о.о. Београд
Партија 10 Ласер филмови за ЦР систем	3.215.000	3.212.250	Medicom д.о.о. Шабац
ЈН 10/21 Медицинска опрема	6.300.000	6.200.000	Medtech д.о.о. Београд
ЈН 13/21 Потрошни материјал за дијализу	2.500.000	2.460.000	Medicon д.о.о. Деч
ЈН 11/21 Санитетски и лабораторијски материјал-спроводи Општа болница Крушевац			
Партија 8 - Убодни материјал -1	4.400.000	3.674.368	Синофарм д.о.о. Београд
Партија 10 - Потрошни мат. за TYCO CT injector I OPTI VANTAGE DX	2.800.000	2.142.000	Sopharma trading д.о.о. Нови Београд
Партија 16 - Шприцеви и игле	2.952.000	2.951.980	Vicor д.о.о. Београд
ЈН 19/21 Потрошни материјал за дијализу за потребе опште болнице	2.100.000	2.087.800	Fresenius medical care Srbija д.о.о. Вршац
ЈН 23/21 Санитетски и потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац			
Партија 1 - Фластери на хип подлози	2.200.000	2.129.490	Gosper д.о.о. Београд
ЈН 27/21 Средства за одржавање хигијене			

Број и назив јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност	Изабрани добављач
Партија 2 - Остала средства за одржавање хигијене	2.200.000	2.058.560	TKR FOX J.B. Предузетник Крушевац
ЈН 29/21 Гориво	6.833.000	6.833.000	Кнез петрол д.о.о. Земун
ЈН 31/21 Санитетски и потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац			
Партија 7 - Тест серуми и остали реагенси за серолошки рад у епрувети	2.100.000	2.099.900	Беоhem-3 д.о.о. Београд
Партија 8 - ИД картице са инкорпорираним антисерумима у гелу за имунохематолошку обраду узорака крви на аутоматском анализатору са закупом апарата	4.320.000	4.307.220	Diahem Gramim д.о.о. Београд
Партија 11 - Фоли катетери	3.000.000	2.919.840	Sutura medic д.о.о. Београд
ЈН 33/21 Намернице за исхрану за потребе опште болнице Крушевац			
Партија 2 - Свеже млеко и прерађевине од млека	3.085.000	2.934.051	Granice д.о.о. Младеновац
Партија 3 - Хлеб и пецива	2.600.000	2.599.300	Ас Трговина д.о.о. Крушевац
ЈН 39/21 Санитетско потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац			
Партија 18 - Системи за узимање крви	4.950.000	4.808.183	Vicor д.о.о. Београд
ЈН 40/21 Намирнице за исхрану за потребе Опште болнице Крушевац			
Партија 1 - Месо	4.200.000	4.200.000	Ас Трговина д.о.о. Крушевац
ЈН 47/21 Набавка циркуларних и ендо ГИА стаплера	3.584.000	3.581.496	Premium surgical company д.о.о. Београд

Број и назив јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност	Изабрани добављач
ЈН 46/21 Хирушки конци за потребе Опште болнице Крушевац	2.555.000	2.553.415	Premium surgical company д.о.о. Београд
ЈН 01/21 Осигурање			
Партија 1 Осигурање имовине	3.200.000	3.198.662	Wiener stadtsche osiguranje а.д.о. Београд
ЈН 18/21 Услуге физичко техничког обезбеђења	8.670.000	8.668.000	Alfa Guard д.о.о. Крушевац
ЈН71/22 Исхрана болесника			
партија 1. Свеже млеко и прерађевине од млека	3.300.000	3.296.370	Granice доо, Младеновац
ЈН 53/22 Остали уградни материјал (мрежице и стаплери)			
партија 1. Хирушки конци-ресорптивни	2.878.000	2.491.896	Medtronic Srbija доо, Београд
партија 2. Циркуларни и ендо ГИА стаплери	4.380.000	4.372.300	Makler доо, Београд
ЈН 49/22 Медицинска опрема	2.720.000	2.718.900	Galen-Fokus доо, Београд
ЈН 50/22 Исхрана болесника			
партија 1. свеже месо	1.900.000	1.871.440	АС Трговина доо, Крушевац
ЈН 47/22 Санитет и лаб. материјал			
партија 1. Ласер филмови за скенер са закупом штампача	3.200.000	2.574.002	Medtech доо, Београд
партија 7. Остали завојни материјал	3.100.000	2.560.000	Nova Grosis доо, Ниш
ЈН 44/22 Гориво	7.917.000	7.058.600	Knez Petrol доо, Београд
ЈН 43/22 Санит и лаб материјал			
партија 1. Фоли катетери	3.970.000	3.962.400	Sutura Medic, Београд
ЈН 36/22 Исхрана болесника			

Број и назив јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност	Изабрани добављач
партија 1. Хлеб и пецива	5.100.000	5.081.450	AS Trgovina доо, Крушевац
партија 2. Сухомеснати производи и прерађевине од меса	1.700.000	1.674.500	AS Trgovina доо, Крушевац
ЈН 34/22 Материјал за дијализу			
партија 2. Потрошни материјал за дијализу (сет за укључење и искључење дијализе)	2.100.000	2.100.000	Fresenius Medical Care Srbija доо, Вршац
ЈН 31/22 Санит и лаб материјал			
Партија 2. Средства за дезинфекцију и прање руку и коже	1.733.900	1.733.900	Grosis доо, Ниш
Партија 9. Тест серуми и остали реагенси за серолошки рад у епрувети	2.497.500	2.496.900	Беоchem-3 доо, Београд
Партија 10. ИД картице са инкорпорираним антисерумимау гелу за имунохематолошку обраду...	4.917.700	4.917.700	Диахем грамим доо, Београд
ЈН 30/22 Набавка санитет и лаб материјала			
партија 9. Фластери на хип подлози	2.700.000	2.234.000	Gosper доо, Београд
партија 23. Потрошни материјал за анестезију	2.000.000	1.609.100	В. Braun Adria RSRB доо, Београд
партија 25. Шприцеви и игле	3.860.000	3.867.560	Vicor доо, Београд
ЈН 24/22 Исхрана болесника			
1. Свеже млеко и прерађевине од млека	3.700.000	3.667.410	Granice доо, Младеновац
ЈН 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал			
2. Остала средства за одржавање хигијене	2.115.000	1.930.602	TKR Fox Jasmina Vukojević, предузетник, Крушевац

Број и назив јавне набавке	Процењена вредност	Уговорена вредност	Изабрани добављач
ЈН 18/22 Лекови - Општа болница	10.000.000	9.432.349	Messer Tehnogas ад, Београд
ЈН 16/22 Канцеларијски материјал	1.400.000	1.400.000	Механопринт доо, Пожега
ЈН 14/22 Санит и лаб материјал			
1. Мултифиламентни хируршки конач средњег ресортивни - антибактеријски	2.600.000	2.597.400	Маkler доо, Београд
ЈН 5/22 Исхрана болесника за Цовид болницу			
1. Свеже месо	3.900.000	3.897.750	AS Trgovina доо, Крушевац
2. Сувомеснати производи и прерађевине од меса	1.225.000	1.168.600	AS Trgovina доо, Крушевац
4. Хлеб и пецива	1.950.000	1.948.600	AS Trgovina доо, Крушевац
ЈН 22/22 Услуге одржавања рачунарских програма	1.705.000	1.704.960	Comtrade System Integration доо, Београд
ЈН 11/22 Специјализоване услуге	12.996.000	12.996.000	Alpha Guard доо, Крушевац
ЈН 4/22 Осигурање имовине, запослених и возила			
1. Осигурање имовине	3.200.000	3.174.748	Глобос осигурање АДО, Београд

2.2.1. Услови за покретање поступка

Законом о јавним набавкама је прописано да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки, док само у изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке иако набавка није предвиђена у Плану јавних набавки. Поступак јавне набавке сматра се покренутим слањем на објављивање јавног позива и других оглас који се користе као јавни позив, осим у случају преговарачког поступка без објављивања јавног позива (члан 91 ЗЈН).

Увидом у планове јавних набавки за 2021. и 2022. годину, као и у евиденцију о спроведеним поступцима јавних набавки у ове две године утврђено је да су узроковане јавне набавке за које је Општа болница покренула поступак претходно биле предвиђене годишњим плановима јавних набавки. За узорковане поступке покретан је поступак јавне набавке слањем јавног позива на портал јавних набавки.

Општа болница Крушевац је у 2021. и 2022. години покретала планиране поступке јавних набавки слањем јавног позива на портал јавних набавки.

2.2.2. Одлука о спровођењу поступка

Наручилац према члану 91 став 1 Закона о јавним набавкама доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине што подразумева утврђивање предмета набавке, врсту поступка, процењена вредност (укупно и за сваку партију) и састав комисије за ЈН (односно лице које спроводи поступак).

Увидом у документацију о спровођењу поступака узрокованих јавних набавки из 2021 и 2022. године је утврђено да је Општа болница доносила одлуке о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине.

За узроковане поступке јавних набавки у 2021. и 2022. години, Општа болница је доносила одлуке о спровођењу поступка јавне набавке прописане садржине.

2.2.3. Комисија за јавну набавку

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац, осим ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, када поступак може спровести лице које наручилац именује (члан 92 ЗЈН). Законом о јавним набавкама прописан је начин образовања комисије за јавну набавку. Комисија за јавну набавку потписује Изјаву о постојању и непостојању сукоба интереса након отварања понуда или пријава у складу са чланом 50 ЗЈН.

Увидом у документацију о спровођењу узоркованих поступака јавних набавки утврђено је да је Општа болница у свим одлукама о покретању поступка јавне набавке поред осталог именовала и комисије за јавне набавки које су имале одговарајући број и структуру чланова. Сви чланови комисија су након отварања понуда у узоркованим поступцима јавних набавки потписали изјаве о непостојању сукоба интереса.

Општа болница је у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године у одлукама о спровођењу поступка јавних набавки поред осталог именовала и комисије за јавне набавке које су испуњавале услове у погледу броја и структуре чланова комисије.

2.2.4. Огласи о јавној набавци

Према Закону о јавним набавкама огласи о јавној набавци се објављују на Порталу јавних набавки. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа (члан 105). Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узрокованих јавних набавки утврђено је да су огласи о јавној набавци прописане садржине и објављивани на Порталу јавних набавки осим код једне узорковане набавке из 2022. године, број 25/22 где није објављено обавештење о измени уговора. Огласи о јавним набавкама уносе се директно на Портал јавних набавки у предвиђеним обрасцима.

Набавке код којих није извршено објављивање јавног позива на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа:

Табела број 3 : Преглед јавних набавки код којих није извршено објављивање јавног позива на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.

-у динарима -

Број набавке	Предмет	Процењена вредност
јн 5/21	Санитетски и хируршки потрошни материјал	12.046.000
јн 11/21	Набавка средстава за дезинфекцију и санитетског потрошног материјала	21.076.000
јн 18/21	Услуге физичко техничког обезбеђења	8.670.000
јн 23/21	Санитетски и потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац	5.897.000
јн 29/21	Набавка горива	6.833.000
јн 31/21	Санитетски и потрошни материјал за потребе Опште болница Крушевац	24.651.000
јн 33/21	Намирнице за исхрану за потребе опште болнице Крушевац	7.687.000
јн 39/21	Санитетско потрошни материјал за потребе Опште болнице Крушевац	9.735.000
јн 40/21	Намирнице за исхрану за потребе Опште болнице Крушевац	6.200.000
јн 53/22	Остали уградни материјал (мрежице и стаплери)	11.035.000
јн 30/22	Набавка санитетског и лабораторијског материјала	16.485.000
јн 18/22	Лекови-Општа болница	10.000.000
јн 14/22	Санитетски лабораторијски материјал	6.170.000
јн 5/22	Исхрана болесника за COVID болницу	12.065.000

Откривена неправилност број 7: У поступку ревизије утврђено да код четрнаест јавних набавки чија је процењена вредност појединачно већа од пет милиона динара јавни позиви нису објављени и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 7: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да обезбеде да јавне позиве у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност је већа или једнака прописаном износу, објављује и на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.

Чланом 52 Закона о јавним набавкама одређен је минимални рок за подношење понуда у отвореном поступку 25 дана од објављивања јавног позива за јавну набавку чија је процењена вредност мања од европских прагова (15 дана за набавку радова чија је процењена вредност нижа од 30 милиона динара), а виша је од 10 милиона динара. Овај рок се може скратити за пет дана када се понуде могу поднети електронским путем

Табела број 4 : Преглед поступака са неправилним роком за подношење понуда

ЈН број	Процењена вредност	Датум слања јавног позива	Рок за подношење	Бр. дана за подношење понуде	Минимални рок
5/21	12.046.000	2. март 2021	16. март 2021	14 дана	20 дана
53/22	11.035.000	4. новембар 2022	17. новембар 2022	13 дана	20 дана

43/22	11.193.000	23. август 2022	5. септембар 2022	13 дана	20 дана
31/22	13.896.120	13. јул 2022	26. јул 2022	13 дана	20 дана
18/22	10.000.000	27. април 2022	13. мај 2022	16 дана	20 дана
5/22	12.065.000	2. фебруар 2022	14. фебруар 2022	12 дана	20 дана
11/22	12.996.000	2. март 2022	14. март 2022	12 дана	20 дана

Откривена неправилност број 8: У поступку ревизије утврђено је да је за седам јавних набавки одређен рок за подношење понуда краћи од минимално прописаног рока, што није у складу са чланом 52 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 8: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да приликом спровођења поступака јавних набавки рок за подношење понуда одреде у складу са Законом о јавним набавкама.

2.2.5. Конкурсна документација

Према Закону о јавним набавкама конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив. Такође, конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуда (члан 93).

Сагласно Закону о јавним набавкама наручилац је дужан да истовремено са слањем на објављивање јавног позива, позива за подношење пријава или позива за подношење понуда или преговарање у систему квалификације, пошаље на објављивање конкурсну документацију на Портал јавних набавки (члан 95 став 1).

У узоркованим поступцима јавних набавки садржина конкурсне документације је у складу са Законом о јавним набавкама и конкурсна документација је објављивана на порталу јавних набавки.

Конкурсна документација прописане садржине послата је на објављивање на Портал јавних набавки истовремено са слањем на објављивање јавног позива, у складу са чл. 93 и 95 Закона о јавним набавкама.

Модел уговора

Чланом 54 Закона о буџетском систему уређено је да обавезе које корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање морају одговорати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години, као и услови под којима се могу преузети обавезе по уговорима који по природи захтевају плаћање у више година.

Одредбом члана 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година²² прописано је да модел уговора, као обавезни елемент конкурсне документације, која се припрема у поступку јавне набавке, мора садржати одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

²² („Службени гласник РС“ број 21/14 и 18/19)

Увидом у конкурсну документацију у узрокованим поступцима јавних набавки утврђено је да у поступцима јн 1/21 набавка осигурања, јн 29/21 набавка горива, 71/22 Исхрана болесника, 53/22 Остали уградни материјал (мрежице и стаплери), 50/22 Исхрана болесника, 47/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 44/22 Гориво, 43/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 34/22 Материјал за дијализу, 31/22 Санитетски и лабораторијски материјал, 30/22 Набавка санитетског и лабораторијског материјала, 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал, 22/22 Услуге одржавања рачунарских програма и 4/22 Осигурања имовине, запослени и возила, модели уговора у конкурсној документацији нису садржали одредбу о томе да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване до износа средстава која ће за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

Откривена неправилност број 9: У поступку ревизије утврђено је да Модели уговора код 14 узоркованих јавних набавки не садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години, што није у складу са одредбом члана 7 став 2 Уредбе о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година.

Препорука број 9: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да у поступцима јавних набавки у којима се закључују уговори на период до 12 месеци а који се реализују у две буџетске године обезбеде да модели уговора, као обавезни елемент конкурсне документације садрже одредбу да ће обавезе које доспевају у наредној буџетској години бити реализоване највише до износа средстава која ће им за ту намену бити одобрена у тој буџетској години.

2.2.6. Отварање понуда

Законом о јавним набавкама прописано је да се понуде отварају одмах након истека рока за подношење понуда, односно истог дана, као и да се о поступку отварања понуда води записник (члан 140). Према Правилнику о поступку отварања понуда, којим се ближе прописује начин отварања понуда, садржина записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда у поступку јавне набавке, отварање понуда спроводи се аутоматски путем Портала јавних набавки у време отварања понуда одређено у јавном позиву.

Портал јавних набавки формира записник о отварању понуда и ставља на располагање наручиоцу и свим понуђачима.

Према записницима о отварању понуда - које је креирао Портал за јавне набавке, у узоркованим поступцима јавних набавки понуде су отворане јавно на порталу јавних набавки у прописаним роковима, у присуству најмање једног члана комисије за јавну набавку и према редоследу приспећа.

Поступци отварања понуда у 2021. и 2022. години спроведени су у складу са важећим прописима.
--

2.2.7. Додела уговора

Законом о јавним набавкама прописано је да наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора. Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству. Наручилац је дужан да

одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења (члан 146).

Након отварања понуда, односно пријава, врши се преглед, стручна оцена и рангирање понуда, односно пријава, на основу услова и захтева из документације о набавци и сачињава извештај о поступку јавне набавке (члан 141).

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су понуде прегледане, оцењене, рангиране и сачињен је Извештај о поступку јавне набавке прописане садржине. Одбијане су неприхватљиве понуде у случајевима када их је било, одлука о додели уговора донета је када су се стекли услови за то у предвиђеном року, прописане садржине и објављена је на порталу јавних набавки. У узоркованим поступцима и партијама није било обуставе поступка.

За узорковане поступке јавних набавки Општа болница је у складу са законом доносила одлуке о додели уговора, и исте објављивала на Порталу јавних набавки.

2.2.8. Уговор о јавној набавци

Законом о јавним набавкама (чл.151 и 152) уређено је да наручилац може да закључи уговор о јавној набавци након доношења одлуке о додели уговора и ако у законом предвиђеним роковима није поднет захтев за заштиту права или је захтев за заштиту права коначном одлуком одбачен или одбијен, као и ако је поступак заштите права обустављен. Уговор о јавној набавци закључује се у писаној форми са понуђачем којем је уговор додељен, у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом. Наручилац дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци (члан 109).

На основу презентоване документације о узоркованим јавним набавкама утврђено је да су уговори о јавним набавкама закључени са понуђачима којима је додељен уговор, у складу са условима из документације о набавкама и изабраним понудама.

Увидом у узорковану документацију за 2022. годину утврђено је да су Обавештења о додели уговора слата на објављивање на Порталу јавних набавки у прописаним роковима.

Општа болница је уговоре о јавним набавкама у 2021. и 2022. години закључила са понуђачима којима је у поступцима јавних набавки додељен уговор, у складу са изабраним понудама и у прописаним роковима, обавештења о додели уговора у 2022 послата су на објављивање на Портал јавних набавки.

2.3. Извршење и измене уговора о јавним набавкама

Одредбама чл. 154-162 Закона о јавним набавкама, уређено је извршење и измена уговора утврђивањем општих правила за извршење уговора и утврђивањем општих правила за измену уговора без спровођења поступка јавне набавке. Поред тога, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба (члан 156), по основу додатних добара, услуга и радова (члан 157), услед непредвиђених околности (члан 158), промене уговорне стране (члан 159) и повећање обима набавке (члан 160).

Чланом 158 став 2 Закона о јавним набавкама предвиђено је да повећавање вредности уговора не може да буде веће од 50% вредности првобитног уговора, као и да не може да има за циљ избегавање примене овог закона, док ставом 3 истог члана указује да се ограничење из става 2 овог члана односи на укупну вредност свих измена, ако се уговор мења више пута.

Члан 154 Закона о јавним набавкама о недопуштености битних измена уговора -при чему битна измена уговора постоји кад а се изменом уведе услови који би, да су били део првобитног поступка јавне набавке, омогућавали: укључивање других кандидата у односу на оне који су првобитно изабрани, или прихватање друге понуде у односу на првобитно прихваћену или омогућавали већу конкуренцију у поступку јавне набавке који је претходио закључењу уговора.

Уговор о купопродаји средстава за дезинфекцију и санитетског потрошног материјала број 4012/21 од 2. јуна 2021. године, закључен је за партију осам јавне набавке број 11/21 на износ од 3.674.368 динара без пдв (4.110.144 динара са пдв).

Чланом 2 уговора, предвиђено је да су цене фиксне (непроменљиве) а уговарачи сагласни да ће се примењивати за све време важности уговора, осим у случајевима када дође до измене цене на основу одлуке/уредбе надлежног државног органа. Међутим, позивајући се на члан 158 а у вези са чланом 155 закона о јавним набавкама, Општа болница је са добављачем закључила Анекс уговора о купопродаји средстава за дезинфекцију и санитетског потрошног материјала број 3643/22 од 11. априла 2022. године којим се бришу одредбе из члана 2 о непромењивости цена и предвиђа да се цене из понуде понуђача измене за преостале нереализоване количине тако што се утврђују нове јединичне цене садржане у прилогу анекса. У преамбули анекса између осталог се наводи, да је након закључења уговора дошло до повећања трошкова транспорта и увоза медицинског материјала за које добављач има превасходно уговоре потписане са добављачима из Републике Кине те је испуњење обавеза постало значајно отежано. Такође поред наведених околности, како се даље наводи, услед повећања цена свих сировина, горива и радне снаге у фебруару и марту 2021. године дошло је до повећања цене финалног производа за више од 65%, о чему је Општа болница упозната обавештењем од 8. марта 2022. године, што је уједно био и позив за правичну измену цена. Објављено је обавештење о измени уговора на порталу јавних набавки.

Уговор о купопродаји намирница за исхрану број 6569/21 од 7. септембра 2021. године, закључен је за партије један и три јавне набавке број 33/21 на укупан износ од 3.948.290 динара без пдв (4.478.018 динара са пдв).

Чланом 2 уговора, предвиђено је да су уговорене цене непромењиве а уговарачи су сагласни да ће се примењивати за све време важности уговора. Међутим, позивајући се на члан 133 и 137 Закона о облигационим односима као и члан 158 а у вези са чланом 155 закона о јавним набавкама, Општа болница је са добављачем закључила Анекс уговора о купопродаји намирница за исхрану број 3354/22 од 1. априла 2022. године којим се бришу одредбе из члана 2 о непромењивости цена и предвиђа да се цене из понуде понуђача измене за преостале нереализоване количине тако што се утврђују нове јединичне цене садржане у прилогу анекса. У преамбули анекса између осталог се наводи, да је након закључења уговора дошло до повећања трошкова сировина, транспорта и радне снаге, што је проузроковало повећање цене финалног производа, о чему је општа болница упозната обавештењем са детаљном аргументацијом. Након тога позивајући се на члан 137 Закона о облигационим односима као и члан 158 а у вези са чланом 155 закона о јавним набавкама, Општа болница је са добављачем поново закључила Анекс уговора о купопродаји намирница за исхрану број 5895/22 од 20. јуна 2022. године. У преамбули анекса између осталог такође се наводи, да је након закључења анекса уговора дошло до повећања трошкова сировина, транспорта и радне снаге, што је проузроковало повећање цене финалног производа, о чему је општа болница упозната обавештењем са детаљном аргументацијом. Анексом је предвиђено да се цене из понуде понуђача измене за преостале нереализоване количине тако што се утврђују нове јединичне цене садржане у прилогу анекса.

Уговор о купопродаји намирница за исхрану број 6571/21 од 7. септембра 2021. године, закључен је за партију два јавне набавке број 33/21 на износ од 2.934.051 динара без

пдв (3.324.006 динара са пдв). Чланом 2 уговора, предвиђено је да су уговорене цене непромењиве а уговарачи су сагласни да ће се примењивати за све време важности уговора. Међутим, позивајући се на члан 133 и 137 Закона о облигационим односима као и члан 158 а у вези са чланом 155 Закона о јавним набавкама, Општа болница је са добављачем закључила Анекс уговора о купопродаји намирница за исхрану број 3355/22 од 1. априла 2022. године којим се бришу одредбе из члана 2 о непромењивости цена и предвиђа да се цене из понуде понуђача измене за преостале нереализоване количине тако што се утврђују нове јединичне цене садржане у прилогу анекса. У преамбули анекса између осталог се наводи, да је након закључења уговора дошло до повећања трошкова сировина, транспорта и радне снаге, што је проузроковало повећање цене финалног производа, о чему је општа болница упозната обавештењем.

Откривена неправилност број 10: Општа болница је у току трајања уговора о јавним набавкама број 4012/21 од 2. јуна 2021. године, број 6569/21 од 7. септембра 2021. године и број 6571/21 од 7. септембра 2021. године извршила битне измене уговорних одредаба о непромењивости цена, а који би да су били део првобитног поступка омогућили већу конкуренцију, што није у складу са чланом 154 ст. 3 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 10: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да приликом измене уговора о јавним набавкама не врше битне измене уговора.

Чланом 155 став 1 Закона о јавним набавкама предвиђено је да наручилац може током трајања уговора о јавној набавци у складу са одредбама чл. 156-161. овог закона да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке, док је ставом 2 истог члана предвиђено је да у случају измене уговора из чл. 157. и 158. овог закона, наручилац је дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Портал јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

У јавној набавци 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал, са изабраним понуђачем закључен је уговор о набавци наведених средстава под бројем 5698/22 од 14. јуна 2022. године, док је Анекс 1 под бројем 12190/22 наведеног уговора закључен дана 1. децембра 2022. године. Анексом 1 је предвиђена промена цена због непредвиђених околности. О закљученом Анексу 1 наручилац је био дужан да у року од десет дана од дана закључења анекса уговора, пошаље на објављивање обавештење о измени уговора, у складу са чланом 155 Закона о јавним набавкама.

Откривена неправилност број 11: Општа болница није упутила на објављивање обавештење о измени уговора на Порталу јавних набавки у поступку јавне набавке 25/22 Средства за одржавање хигијене и потрошни материјал по основу закључења Анекса 1 уговора од 1. децембра 2022. године, што није у складу са чланом 155 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 11: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да приликом измене уговора и закључивања Анекса уговора, у законом предвиђеним случајевима обавештење о измени уговора шаљу на објављивање на Портал јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.

2.3.1. Прекорачење до 10% од уговорене вредности

Одредом члана 2 став 1 тачка 2) Закона о јавним набавкама утврђено је да је уговор о јавној набавци теретни уговор закључен у писаној форми између једног или више понуђача и

једног или више наручилаца који за предмет има набавку добара, пружање услуга или извођење радова, а одредбом члана 152 став 1 истог закона прописано да се уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум закључује у писаној форми са понуђачем којем је уговор, односно оквирни споразум додељен. У члану 41 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Одредбама чл. 154 – 162 Закона о јавним набавкама утврђена су општа правила за извршење уговора, као и општа правила о изменама уговора, без спровођења поступка јавне набавке. Исто тако, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба (члан 156), по основу додатних добара, услуга и радова (члан 157), услед непредвиђених околности (члан 158), промене уговорне стране (члан 159) и повећања обима набавке (члан 160), док је одредбама чл. 11-21 и 27 истог закона прописано изузеће од примене закона.

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке на начин да се повећа обим набавке, ако је, између осталог, испуњен услов да вредност измене мора бити мања од 10% првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15% првобитне вредности уговора о јавној набавци радова.

У поступку ревизије је утврђено да је Општа болница, без измене уговора, повећала обим предмета набавке, у износу од укупно 1.262.392 динара, за десет уговора, при чему је вредност измене појединачно била мања од 10% првобитне вредности закључених уговора.

Табела 5 : Уговори са прекорачењем у извршењу до 10%.

-у динарима-

Редни број	Број уговора	Датум уговора	Предмет уговора	Уговор са ПДВ	Преузете обавезе	Више преузете обавезе	%	Извршио преко уговора
1	2250/21	23. март 2021.	Купопродаја санитарског потрошног, лабораторијског и осталог материјала	3.854.700	4.045.471	190.771	5%	190.771
2	6555/21	06. септембар 2021.	купопродаја средстава санитарско потрошног материјала	5.168.664	5.419.848	251.184	5%	251.184
3	1996/21	10. март 2021.	купопродаја материјала за текуће одржавање	1.200.000	1.257.243	57.243	5%	57.243
4	8269/21	05. новембар 2021.	набавка намирница за исхрану	4.620.000	4.649.076	29.076	1%	29.076
5	9468/21	13. децембар 2021.	купопродаја циркуларних и ендо гиа стаплера	3.950.198	4.020.362	70.164	2%	70.164

Извештај о ревизији правилности пословања Опште болнице Крушевац, Крушевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и расходе за запослене за 2022. годину

6	4011/21	02. јун 2021.	купопродаја средстава за дезинфекцију и санитетско потрошног материјала	3.273.846	3.406.914	133.068	4%	133.068
7	7962/21	22. октобар 2021.	купопродаја средстава санитетско потрошног материјала	5.686.246	5.941.176	254.930	4%	254.930
8	8436/21	15. новембар 2021.	купопродаја средстава санитетско потрошног материјала	2.080.440	2.241.342	160.902	8%	160.902
9	2120/21	16. март 2021.	сервисирање	1.200.000	1.256.454	56.454	5%	56.454
10	9025/21	02. децембар 2021.	услуге периодичних прегледа и дозиметријског мерења извора зрачења и израде извештаја о сигурности за радијациону делатност и програм заштите од јонизујућег зрачења за Skoriju Vizaris и скенер Simens somatom go up, лични дозиметри, периодични прегледи запослених у ангио сали и еталонирање електронског дозиметра и ангио сале	657.600	716.200	58.600	9%	58.600
	Укупно			31.691.694	32.954.086	1.262.392		1.262.392

Наведеним уговорима предвиђено је да се измене овог уговора врше само у писменој форми, уз пристанак односно обострану сагласност.

Откривена неправилност број 12: Општа болница је, у току спровођења десет уговора, повећала обим предмета набавке, најмање у укупном износу од 1.262.392 динара, односно до 10% првобитне вредности закључених уговора, без измене (анекса) уговора о јавној набавци, што није у складу са одредбама чл. 2, 41 и 152 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 12: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да у случају измене уговора о набавци у складу са законом, исте врше у писаној форми.

2.3.2. Прекорачење преко 10% од уговорене вредности

Одредбама чл. 154 до 162 важећег Закона о јавним набавкама, уређено је извршење и измена уговора утврђивањем општих правила за извршење уговора и утврђивањем општих правила за измену уговора без спровођења поступка јавне набавке. Поред тога, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба (члан 156), по основу додатних добара, услуга и радова (члан 157), услед непредвиђених околности (члан 158), промене уговорне стране (члан 159) и повећање обима набавке (члан 160).

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке на начин да се повећа обим набавке, ако је између осталог, испуњен услов да вредност измене мора бити мања од 10% првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15% првобитне вредности уговора о јавној набавци радова. Такође вредност измене мора да буде мања од 15.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 50.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци радова.

У поступку ревизије утврђено је да је Општа болница, код три уговора извршила расходе у укупном износу од 6.210.036 динара са ПДВ-ом, преко уговорене вредности, односно повећала је обим предмета набавке појединачно више од 10% вредности првобитно закљученог уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона.

Табела 6 : Уговори са прекорачењем у извршењу преко 10%.

- у динарима-

Редни број	Број уговора	Датум	Предмет	Уговорен а вредност	Преузете обавезе	Разлика	%	извршено
1	5672/21	10. август 2021.	Уговор о купопродаји горива	8.199.600	9.958.397	1.758.797	18%	9.958.397
2	4012/21	2. јун 2021.	Уговор о купопродаји средстава за дезинфекцију и санитетског потрошног материјала	4.110.145	6.841.709	2.731.564	40%	6.841.709
3	6553/21	6. септембар 2021.	Уговор о купопродаји средстава санитетског потрошног материјала	4.649.473	6.369.148	1.719.675	27%	6.369.148
Укупно				16.959.218	23.169.254	6.210.036		

Наведеним уговорима предвиђено је да се измене овог уговора врше само у писменој форми, уз пристанак односно обострану сагласност.

Откривена неправилност број 13: Општа болница у току извршавања три уговора о јавним набавкама повећала је обим предмета набавке у укупном износу од 6.210.036 динара,

односно појединачно преко 10% вредности првобитно закљученог уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона што није у складу са одредбама чл. 11-21 и члана 27 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 13: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице да предузму радње у циљу успостављања контролне активности које ће обезбедити да се уговори о јавним набавкама извршавају у складу са Законом о јавним набавкама и одредбама закљученог уговора.

2.4. Извештавање о јавним набавкама

Чланом 181 ст. 3 и 4 Закона о јавним набавкама предвиђено је да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки (набавке које су изузете од примене закона) из чл. 11-21 овог закона као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона и да податке наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину.

Општа болница је за 2021. годину објавила прописане збирне податке на Порталу јавних набавки 25. јануара 2022. године.

Општа болница је за 2022. годину објавила прописане збирне податке на Порталу јавних набавки 26. јануара 2023. године.

Општа болница је у прописаном року објавила на Порталу јавних набавки збирне податке из члана 181 ст. 4 у вези са ст. 3 Закона о јавним набавкама за 2021. и 2022. годину.
--

2.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Законом о јавним набавкама предвиђени су изузеци од примене у члановима 11-21 и 27. Законом о јавним набавкама. Чланом 27 Закона о јавним набавкама прописано је да се одредбе овог закона не примењују на: 1) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара; 2) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, за потребе дипломатских мисија, дипломатско-конзуларних представништава и обављање других активности Републике Србије у иностранству, као и на набавку радова за те потребе чија је процењена вредност мања од 650.000.000 динара; 3) набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75. овог закона чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара када набавку спроводи јавни наручилац, односно мања од 20.000.000 динара када набавку спроводи секторски наручилац. У случају када је процењена вредност јавне набавке мања од утврђених прагова примењују начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Одредбама члана 49 став 2 Закона о јавним набавкама је предвиђено да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује.

Одредбама Правилника о ближе уређењу поступка јавне набавке број 39/20 од 02. септембра 2020. године уређено је да План набавки садржи и Набавке на које се не примењује Закон о јавним набавкама. Наручилац је у примени овог Правилника обавезан да поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин, односно да обезбеди да се набавка добара, услуга и радова врши са што мање трошкова, а у складу са објективним потребама Опште болнице Крушевац.

Одредбама члана 55-57. овог Правилника је ближе уређен поступак набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама и одређено да је наручилац дужан да поступак спроведе у складу са начелима из Закона о јавним набавкама, да изврши испитивање тржишта, спречи постојање сукоба интереса, и да обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене, као и да је дужан да упути позив за подношење понуда на адресе најмање три понуђача имејлом, непосредно или путем факса. Након спроведеног поступка наручилац може да закључи уговор са изабраним понуђачем или да изда наруцбеницу.

Законом о буџетском систему чланом 56 уређено је да корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није другачије прописано.

Општа болница је предвидела за 2021. годину у оквиру Плана јавних набавки и Набавке на које се не примењује Закон о јавним набавкама у оквиру којих су планирана средства у износу од 72.096.000 динара, од чега се највећи износ односи на набавку топлотне енергије 34.286.000 динара. Ове набавке су у 2022. години планиране у износу од 93.782.000 динара, од чега се на набавку топлотне енергије односи 48.143.000 динара.

За услуге набавке топлотне енергије набављене од ЈКП „Градска Топлана“, Крушевац, Општа болница није била дужна да спроведе јавну набавку, сходно одредби члана 12.став 1 тачка 11 Закона о јавним набавкама који дефинише набавке од наручилаца или групе наручилаца који су носиоци искључивог права на основу ког могу да обављају одређену делатност на одређеном географском подручју и које им је додељено или произлази из закона, подзаконског акта или појединачног акта набавке наручиоца са искључивим правом снабдевања.

Табела број 7: Преглед узоркованих набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама које су спроведене у 2021. години

-у динарима-

Ред.б р.	Број ЈНН	Предмет набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а	Преузете обавезе без ПДВ-а	Преузете обавезе са ПДВ-ом	Извршени расходи
1	ЈНН 01/21	Набавка ПВЦ посуда	“Фактор” д.о.о. Крушевац	09.03.2021 1958/21.	300.000	284.200	341.040	341.040
2	ЈНН-02/21	Специјализоване услуге	“Х-рау д.о.о. Кошутин”	19.03.2021. 2197/21	475.000	494.167	593.000	593.000
3	ЈНН 05/21	Услуга одржавања возила	Аутосервис “Свилени”Појате	15.06.2021 4345/21 .	550.000	495.200	594.240	529.240
4	ЈНН 05/21	Услуга одржавања возила	„Балканпрогрес“, д.о.о. Крушевац	15.06.2021 4346/21.	40.000	35.023	42.028	42.028
5	ЈНН 05/21	Услуга одржавања возила	ТП“Ауто виснон”, Крушевац	15.06.2021. 4347/21	120.000	115.375	138.450	138.450
6	ЈНН 10/21	Одржавање Циско опреме	“Бит пројект”д.о.о., Београд	16.07.2021. 5186/21	300.000	228.019	273.623	273.623
7	ЈНН 11/21	Средства за одржавање хигијене	“АС трговина”, д.о.о. Крушевац	13.07.2021 5061/21.	990.000	893.641	1.072.369	1.072.369
8	ЈНН 13/21	Набавка ауто делова	ТР„Карго“, Крушевац	20.07.2021 5220/21.	750.000	726.765	872.119	872.119
9	ЈНН 14/21	Набавка подземног кабла	ЕР“Електротехна 92”, Крушевац	20.08.2021. 5963/21	253.700	253.700	304.440	304.440

Извештај о ревизији правилности пословања Опште болнице Крушевац, Крушевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и расходе за запослене за 2022. годину

Ред.б р.	Број ЈНН	Предмет набавке	Изабрани понуђач	Датум уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а	Преузете обавезе без ПДВ-а	Преузете обавезе са ПДВ-ом	Извршени расходи
10	ЈНН 16/21	Набавка текстилног материјала	“Текиг велетекс” д.о.о.Београд	10.10.2021. 7706/21	238.200	238.200	285.840	285.840
11	ЈНН 17/21	Сервисирање и одржавање рачунара и телефонске централе	ПР “ВД софт”, Крушевац	22.10.2021 7972/21.	490.000	382.798	459.358	459.358
12	ЈНН 19/21	Услуга фиксне телефоније	“Телеком Србија” а.д. Београд	29.10.2021 8108/21	500.000	532.186	638.623	638.623
13	ЈНН 21/21	Набавка текстилног материјала	“Текиг велетекс” доо, Београд	10302021	484.750	192.523	231.028	231.028
		Укупно:			5.491.650	4.871.797	5.846.158	5.781.158

У узоркованим набавкама из табеле број седам нису утврђене битне неправилности. Набавке су биле планиране и извршене у складу са финансијским планом.

Табела број 8: Преглед узоркованих набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама које су спроведене у 2022. години

-у динарима-

Ред.бр.	Број ЈНН	Предмет набавке	Изабрани понуђач	Датум и број уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а	Преузете обавезе без ПДВ-а	Преузете обавезе са ПДВ-ом	Извршени расходи
1	ЈНН 03/22	Услуга одржавања возила	“Раавех” д.о.о., Ниш	24.03.2022. 3014/22	190.000	172.207	206.648	176.030
2	ЈНН 04/22	Набавка фискалних каса	“Никос фискал”, д.о.о.Крушевац	28.03.2022. 3131/22	179.336	179.336	215.203	215.203
3	ЈНН 05/22	Набавка уља и мазива	“ТР„Карго“, Крушевац	18.05.2022. 4856/22	178.260	174.422	209.306	209.306
4	ЈНН 09/22	Услуга одржавања возила	Аутосервис “Свилени”, Појате	14.06.2022. 5693/22	560.000	451.589	541.907	541.907
5	ЈНН 09/22	Услуга одржавања возила	ТП“Ауто висон”, Крушевац	14.06.2022. 5694/22	123.750	39.600	47.520	47.520
6	ЈНН 09/22	Услуга одржавања возила	“Балкан прогресс”, д.о.о. Крушевац	14.06.2022. 5695/22	50.000	34.426	41.311	40.555
7	ЈНН 17/22	Набавка ПП апарата и опреме за хидранте	“Вагрометал плус” д.о.о. Ратина	18.07.2022 6709/22.	188.350	188.350	226.020	226.020
8	ЈНН 21/22	Набавка резервних ауто делова	ТР„Карго“, Крушевац	08.09.2022. 8325/22	326.000	184.432	221.318	221.318
9	ЈНН 25/22	Набавка услуге одржавања рачунара и телефонске централе	ПР “ВД софт”, Крушевац	31.10.2022 9879/22.	490.000	196.775	236.130	236.130

Извештај о ревизији правилности пословања Опште болнице Крушевац, Крушевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и расходе за запослене за 2022. годину

Ред.бр.	Број ЈНН	Предмет набавке	Изабрани понуђач	Датум и број уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а	Преузете обавезе без ПДВ-а	Преузете обавезе са ПДВ-ом	Извршени расходи
10	ЈНН 27/22	Набавка израде монографије и графичке опреме	ГТУПР“Сиграф” Крушевац	17.10.2022.	336.000	336.000	403.200	403.200
				9385/22				
				9480/22				
11	ЈНН 29/22	Набавка пелена и застава	“Јокатех”, д.о.о. Брус	25.10.2022. 9689/22	298.500	298.469	358.163	358.163
12	ЈНН 32/22	Набавка услуга фиксне телефоније	“Телеком” Србија а.д.Београд.	05.12.2022.	500.000	135.214	162.257	162.257
				12376/22				
13	ЈНН 34/22	Набавка текстилног материјала	“Дежан текс” д.о.о.Крушевац	16.12.2022 . 12926/22	312.200	312.387	374.865	374.865
		Укупно:			3.732.396	2.703.207	3.243.848	3.212.474

У узоркованим набавкама из табеле број осам нису утврђене битне неправилности. Набавке су биле планиране и извршене у складу са финансијским планом.

У поступку ревизије тестиране су ове набавке на узорку уговорене вредности од 9.224.046 динара без ПДВ-а (70% реализованих набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује).

У поступку ревизије утврђено је да Општа болница Крушевац за узорковане набавке на које се закон не примењује поштовала процедуру предвиђену чл. 55-57 Правилника о ближем уређењу поступка јавне набавке. Општа болница је у складу са тим вршила издавање наруџбеница, односно закључивала уговоре са добављачима, изабраним у поступку који обезбеђује пуну транспарентност набавке и конкуренцију понуђача. Ради закључења ових уговора израђене су техничке спецификације и документација која је путем мејла достављена на најмање три адресе потенцијалних понуђача који су на основу тих спецификација припремили понуде. О избору најповољније понуде сачињава се извештај. Након сачињеног Извештаја о избору најповољнијег понуђача се приступа прављењу Наружбенице која се шаље изабраном понуђачу на потпис. Наведене поступке спроводило је лице које је в.д. директорка Опште болнице овластила за спровођење поступка, односно лице које је покренуло набавку, а уз асистенцију службе за јавне набавке.

Набавке на које се закон не примењује у 2021. и 2022. години вршене су у складу са прописима.

Прилог 3 – РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

Законом о раду уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада у складу са ратификованим међународним конвенцијама. Права обавезе и одговорности из радног односа уређују се и колективним уговором и уговором о раду, а Правилника о раду и уговором о раду само када је то овим уговором одређено.

Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе²³, који је био у примени у 2022. години, уређени су међусобни односи послодавца и запосленог.

Ставом 3 члана 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописана је обавеза доношења општег акта код послодавца којом регулише елементе за обрачун и исплату плата из прихода који нису јавни приходи у складу са законом.

Законом о платама у државним органима и јавним службама уређује се начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених. Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама утврђују се коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених.

Уредба о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама²⁴ представља акт који уређује вредновање радног учинка запослених у здравственим установама.

Општа болница Крушевац нема Правилник о раду, тако да примењује одредбе Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, како је наведено у информацији правног сектора број 1490 од 3. марта 2023. године.

3.1. Уговори о раду

Општа болница је на дан 31. децембра 2022. године имала 1.422 запослена и то у службама опште болнице 1.256 и у Ковид болници 166. У Ковид болници запослени су немедицински радници, а медицински радници су запослени у Клиничком центру Ниш.

Измена Кадровског плана за Општу Болницу Крушевац за 2022. годину број 112-01-64/2022-02 извршена је 25. фебруара 2022. године. У диспозитиву Кадровског плана број запослених 1429 је замењен бројем 1437, што представља дозвољени број радника за потребе обавезног здравственог осигурања.

Законом о раду прописано је у члану 30 да се радни однос заснива уговором о раду. Члан 159. Јавне службе дужне су да донесу Правилник усклађен са одредбама закона којим се уређује систем плата у јавном сектору и овог закона, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. Јавне службе дужне су да у року од 30 дана од дана ступања на снагу Правилника из става 1. овог члана донесу решења којим се утврђују називи радних места чије послове запослени обављају у складу са називима из Правилника. Овим решењима мењају се по сили закона одредбе уговора о раду које се односе на називе послова које запослени обављају. Јавне службе дужне су да пријаве податак о радним местима из решења из става 2. овог члана у Регистар запослених, изабраних, именованих и постављених лица у јавном сектору у року од 30 дана од дана њиховог доношења. Решењем из става 2. овог

²³ ("Службени гласник РС", бр. 96/2019 и 58/2020 - Анекс I)

²⁴ ("Службени гласник РС", бр. 100/2011, 63/2012, 101/2012, 46/2013, 113/2017 - др. закон, 21/2018 и 95/2018 - др. закон, 10/2019, 86/2019 - др. закон, 13/2020, 157/2020 - др. закон и 123/2021 - др. Закон)

члана не може да се врши премештај запослених на друге послове код послодавца. Јавне службе дужне су да донесу решења о коефицијентима за запослене у складу са одредбама овог закона до почетка примене овог закона.

Правилником о организацији и систематизацији послова број 1691/12 од 22. марта 2018. године систематизовани су послови и радни задаци у Општој болници. У табеларном прегледу који је саставни део Правилника дат је преглед услова за заснивање радног односа који садржи назив радног места, стручну спрему, образовање, додатна знања и искуство и опис послова које обавља по радном месту.

Уговор о раду закључују запослени и послодавац. Уговор о раду сматра се закљученим кад га потпишу запослени и послодавац. Законом о платама у државним органима и јавним службама уређује се начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених.

Садржај уговора о раду треба да има све елементе прописане чланом 33 Закона о раду. Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у члану 10 дефинисани су елементи уговора о раду који одговарају елементима прописаним Законом о раду.

Члан 5. Посебним колективним уговором за здравствене установе радни однос са послодавцем може да заснује само лице које поред законом прописаних услова, испуњава и друге услове за рад на одређеним пословима утврђеним Правилником о организацији и систематизацији послова (у даљем тексту: Правилник).

У персоналним досијеима запослених налазе се докази о стручној спремности, радном искуству и посебним знањима и вештинама прописани Правилником о организацији и систематизацији послова.

У Општој болници са запосленима су закључени уговори о раду.

Увидом у узроковане уговоре о раду закључено је да садрже све прописане елементе Законом о раду и Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Општа болница је са запосленима закључила уговоре о раду којим се утврђују права и обавезе обе уговорне стране а који су усклађени са Правилником о организацији и систематизацији послова.

3.2. Обрачун и исплата плата, додатака и накнада

Правилником о начину обраде и исплате плата, додатака и накнаде за плате у Општој болници Крушевац број 73/16 од марта 2016. године уређују се начин обраде и исплате плата, додатака и накнада за исплате плата запослених, именованих и ангажованих по уговору у Општој болници. Правилником су дефинисани поступци и радни задаци у установи. Кадровска служба формира базу запослених, именованих и ангажованих лица, а која обухвата и унос основног коефицијента зараде и додатних увећања по основу звања и руковођења. Руководиоци служби воде евиденције о присутности на раду које достављају обрачунској служби до петог у месецу. Обрачунска служба врши обрачун плате и стара се о минималној и максималној плати. Сваку исплату прати обрачунски листић.

Према члану 97 Посебног колективног уговора плата се исплаћује у два дела и то први део до 20. у месецу за који се врши исплата а друг део до 5. у наредном месецу.

Плата се исплаћује из више делова и то: аконтација, коначна исплата, увећања из сопствених средстава и увећање за ковид додаток. Према расположивим финансијским средствима Општа болница додатке на плату исплаћује одвојено од аконтације и коначне исплате.

3.2.1. Основица и коефицијенти за обрачун плата

Законом о платама у државним органима и јавним службама уређује се начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених. Основицу за обрачун и исплату плата запослених у Општој болници Крушевац утврђује Влада. Коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и школску спрему. Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама²⁵ су утврђени коефицијенти за обрачун и исплату плата као и увећања коефицијената по основу руковођења и стручно признатих и научних звања. Плата запослених у службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање утврђују се на основу

- 1) основице за обрачун плата (у даљем тексту: основица);
- 2) коефицијента ;
- 3) додатка на плату;
- 4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате, у складу са законом,
- 5) дела плате по основу радног учинка.

Ако је плата садржи део плате по основу радног учинка, основна плата одређује се множењем коефицијента, основице за обрачун плате и корективног коефицијента.

Права запослених у Општој болници Крушевац регулисана су Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Општа болница Крушевац је у 2022. години извршила расходе за плату у износу од 2.069.031.698 динара. У поступку ревизије извршен је увид у досијеа запослених, уговоре о раду и обрачуна плата запослених и утврђено је да је субјект ревизије у 2022. години извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених, са припадајућим доприносима на терет послодавца у складу са прописима.

Општа болница Крушевац је за обрачун плата у 2022. години примењивала прописану основицу и коефицијенте.

3.2.2. Корективни коефицијент и део плате по основу радног учинка

Чланом 4а Закона о платама у државним органима и јавним службама и чл. 16 и 17 Уредбе о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама прописана су мерила за део плате који се остварује по основу радног учинка.

Уредба о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама у члану 18 прописује да део плате по основу радног учинка за запослене у установи која обавља делатност на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, обрачунава се на основу обима извршеног рада запосленог, односно тима запослених који учествују у обављању одређених послова, односно по организационој јединици или делу здравствене установе, односно здравствене установе у целини, као и квалитета обављеног рада, у складу са утврђеним стандардима.

²⁵ ("Службени гласник РС", бр. 44/2001, 15/2002 - др. уредба*, 30/2002, 32/2002 - испр., 69/2002.....58/2014, 113/2017 - др. закон и 95/2018 - др. закон, 86/2019 - др. закон, 157/2020 - др. закон, 19/2021, 48/2021 и 123/2021 - др. закон)

Ако је планирани обим рада који утврђује послодавац извршен, односно ако је квалитет рада у складу са стандардима струке, као и са стандардима за обављање здравствене делатности, оцена запосленог не може бити мања од пет.

Део плате по основу радног учинка за запослене у установама које обављају делатност на секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите и које су укључене у пилот фазу реформе плаћања болничког лечења на основу дијагностички сродних група (ДСГ учинак) обрачунава се на нивоу здравствене установе као целине у складу са чланом 18а поменуте уредбе. Учинак се утврђује на тромесечном нивоу.

Општа болница Крушевац је у 2022. години обрачунавала плате на основу прописане основице за обрачун плата и коефицијента, али није утврђивала део плате по основу радног учинка и примењивала корективни коефицијент.

Скретање пажње број 3: Општа болница Крушевац, у току 2022. године, није утврђивала део плате по основу радног учинка и примењивала корективни коефицијент како је то прописано одредбама члана 2 ст. 2 и 4 и одредбом члана 4а Закона о платама у државним органима и јавним службама, одредбом члана 3 став 1, одредбом члана 4 став 1 и одредбом члана 5 став 1 Уредбе о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и начину обрачуна плате запослених у здравственим установама и одредбом члана 91 став 2 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе. Од стране Министарства финансија је покренут пројекат увођења јединственог информационог система за централизован обрачун зарада у јавном сектору – ИСКРА, а да се сектор здравства налази у Пакету 3 пројекта. Миграција података се планира од 20. јуна 2023. године док ће се обрачун плате у ИСКРА вршити од октобра за прву групу здравствених установа, за другу почев од новембра, а за трећу групу планира од децембра 2023. године.

Правилником о уговарању здравствене заштите у члану 45 наведено је да Средства по основу ДСГ учинка износе 80% фонда средстава из члана 43. став 8. овог правилника, а средства по основу остваривања показатеља квалитета износе 20% фонда средстава из члана 43. став 8. овог правилника, односно 20% тог износа за сваки од пет показатеља чије се остваривање прати и расподељују сразмерно оствареном резултату у односу на остварени резултат за сваки од утврђених показатеља. Средства остварена по основу ДСГ учинка и показатеља квалитета могу се користити за намене за које је уговорен варијабилни део, као и за плате у складу са актом Владе којим су уређени критеријуми и мерила за део плате по основу радног учинка.

Правилником о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину је прописано да се средства остварена по основу ДСГ учинка (дијагностички сродне групе услуга) може користити и за увећање зарада. Средства изнад номиналног износа варијабилног дела накнаде, на кварталном нивоу могу се користити за увећање плата.

Уговорени варијабилни део за 2022. годину укупно износи 141.941.000 динара, а квартално 35.485.250 динара. ДСГ Учинак за трећи квартал са интернет странице РФЗО-а износи 43.682.892 динара, што је за 8.197.642 динара веће од уговореног варијабилног дела накнаде. За наведени износ дозвољено је увећање плата по основу учинка за јул, август и септембар. Радни учинак у преосталим месецима у 2022. години је био на нивоу планираног.

Општа болница је увећала плате запослених по основу ДСГ учинка за трећи квартал на основу Одлуке о обрачуну и исплати варијабилног дела накнаде за ДСГ учинак за трећи квартал 2022. године, једнократно, након контроле и преноса средстава од стране РФЗО. Основ доношења поменуте одлуке је допис РФЗО број 450-3353/2022 од 8. децембра 2022.

године. Средства по основу ДСГ учинка исплаћена су у децембру у износу од 8.197.642 динара.

Општа болница је увећала плате за трећи квартал по основу ДСГ учинка у износу који одговара одобреним средствима.

Увећање плате по основу COVID 19 стимулације

На основу дописа РФЗО РС 03 број 450-9969/20-2 од 10. децембра 2020. године директорка Опште болнице је у 2022. години доносила месечне Одлуке о критеријумима и Одлуке о критеријумима за исплату стимулације немедицинских радника опште болнице Крушевац за рад у Ковид болници Крушевац Универзитетског клиничког центра Ниш којим је утврђен начин стицања права на увећање плате по основу ковид стимулације. Критеријум је утврђен на основу броја сати рада у црвеној зони од 5-30% и зеленој зони COVID 19 болнице од 5-15%.

Списак запослених, бодованих по утврђеним критеријумима, који су радили са ковид пацијентима, је основ за исплату ковид стимулације у 2022. години од 8.194.973 динара. Средства за наведене намене обезбедио је РФЗО.

Covid стимулације исплаћиване су запосленима по утврђеним критеријумима.

3.2.3. Обрачун и исплата увећања плате из сопствених средстава

Законом о здравственој заштити уређено је да здравствена установа из Плана мреже, пружајући јавне услуге, као корисник јавних средстава, остварује средства за рад из јавних прихода и то:

- 1) доприноса за обавезно социјално осигурање закључивањем уговора са организацијом за обавезно здравствено осигурање,
- 2) буџета Републике, односно оснивача,
- 3) прихода насталих употребом јавних средстава за услуге које нису обухваћене уговором са организацијом за обавезно здравствено осигурање, у складу са законом.

Одредбама члана 144 став 9 наведеног Закона о здравственој заштити прописано је да здравствена установа у јавној својини која, поред средстава за рад из јавних прихода, остварује и сопствене приходе, може увећати основну плату запослених, у складу са прописима којима се уређују плате запослених у јавним службама.

У складу са чланом 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама, јавне службе које остваре приходе који нису јавни приходи у смислу Закона о јавним приходима и јавним расходима, могу увећати плате утврђене у складу са овим законом до висине оствареног прихода, а највише до 30% по запосленом. Такође, истовремено је да изузетно, за запослене у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање који остварују сопствене приходе из допунског рада и пружањем других услуга у складу са законом, плате могу увећати из оствареног прихода сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу. Одредбама овог закона уређено је да се елементи за обрачун и исплату овако увећане плате утврђују општим актом послодавца.

Чланом 94 Посебног колективног уговора за здравствене установе прописано је да здравствене установе које остварују приходе који нису јавни приходи у складу са законом којим се утврђују јавни приходи и јавни расходи могу увећати плате сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу, до висине оствареног прихода.

Послодавац је обавезна да за сваки месец утврди приходе и расходе за остваривање права из става 1. овог члана и о томе обавести репрезентативни синдикат.

Елементи за обрачун и исплату плата у складу са ставом 1. овог члана, утврђује се општим актом послодавца.

Правилник о оцени резултата рада и награђивању запослених у општој болници Крушевац усвојен је 12. марта 2015. године под бројем 25/15. Оцењивање запослених врше непосредни руководиоци а директорке Надзорни одбор. Запослени оцењени оценом пет могу бити предложени од стране руководиоца за месечну стимулацију. Директорка одлучује о поднетим предлозима за запослене према финансијској ситуацији у болници и у обавези је да о месечним приходима и расходима обавести репрезентативни синдикат.

Општа болница је Процедуру о стицању и расподели сопствених прихода под бројем 33 усвојила 20. септембра 2019. године. Процедуром је у тачки 3.3 Увећање плата запослених прописано да се из остварених сопствених прихода основна плата запослених може увећати до 30% у складу са Законом а на основу оцене резултата рада и у складу са расположивим средствима. Даље се наводи да је Општа болница у обавези да у месецу исплате утврди кумулативно (од почетка године до месеца исплате) приходе и расходе за остваривање права на увећање зараде. Даље је поменутом процедуром у тачки 3.4 прописано да се плата директора може увећати до 30% из сопствених средстава, на основу Одлуке Управног одбора, на основу оцене резултата рада и у складу са расположивим средствима.

Општа болница је донела Процедуру о стицању и расподели сопствених прихода, којим регулише елементе за обрачун и исплату плата из прихода који нису јавни, остварених допунским радом и пружањем других услуга, који не прописује начин на који ће се утврдити учешће трошкова рада у оствареном приходу, прописан одредбом члана 12 став 3 Закона о платама у државним органима и јавним службама и члана 94 став 3 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Општа болница је у 2022. години месечно утврђивала остварене сопствене приходе али не и сразмерно учешће трошкова рада за стицање поменутих прихода. Од укупно оствареног сопственог прихода 3.139.774 динара је искоришћено за исплату увећаних плата запосленима. Од тога плата директорке увећана је за 30% према уговору о раду са позивом на члан 12 Закона о платама у државним органима и јавним службама. Преостали део сопственог прихода се према Решењу директорке и предлозима руководиоца служби користио за исплату стимулације запослених.

Откривена неправилност број 14: Општа болница је обрачунала и извршила расходе за плату у 2022. години у износу од 3.139.774 динара исплатом увећаних плата из остварених сопствених прихода, а да није утврдила учешће трошкова рада у оствареним приходима у складу са чланом 12 став 2 Закона о платама у државним органима и јавним службама и чланом 94 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Препорука број 14: Препоручује се одговорним лицима Опште болнице Крушевац да пре исплате увећања плате из сопствених прихода утврђују сразмерно учешће трошкова рада у оствареном приходу, и да обрачун и исплату врше у складу са тим, сагласно одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама и Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Синдикална организација запослених Опште болнице Крушевац је доставила Обавештење о награђивању радника Опште болнице Крушевац број 2082/23 од 3. марта 2023. године у ком наводи да је месечно добијала обавештења о увећању плате из

сопствених прихода и да је председник репрезентативног синдиката потписом потврђивао пријем Решења.

Општа болница Крушевац је обавештавала репрезентативни синдикат месечно о увећању плата из остварених сопствених средстава.

3.2.4. Додаци на плате запослених

Закон о раду је у члану 108 дао право запосленима на увећану зараду за рад на дан празника који је нерадни дан, за рад ноћу, за прековремени рад и минули рад. Посебни колективни уговор у члану 95 утврђује право запослених на додатак на плату. Поред поменутих увећања у Закону о раду здравствени радници имају права и на додатак за рад недељом и за приправност.

Посебни колективни уговор за здравствене установе разликује два облика прековременог рада: прековремени рад здравствених радника (дежурство и рад по позиву) и прековремени рада немедицинских и здравствених радника. Уређује основице за обрачун додатака на плату. Основну плату за утврђивање додатка на плату члана чини основна плата увећана за радни учинак, у складу са законом.

За рад на дан празника који је нерадни дан зарада запослених се увећава за 110% од основице.

Рад на дан државних и верских празника

У 2022. години расходи по основу додатака за рад на дан државних и верских празника извршени су у износу од 83.332.976 динара.

На основу спроведених ревизорских поступака утврдили смо да је рад на дан празника обрачунат у складу са прописима.

Општа болница је обрачунавала рад на дан празника у складу са прописима.

Време проведено на раду – минули рад

По основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца плата се увећава за 0,4% од основице.

На основу спроведених ревизорских поступака утврдили смо да је Општа болница вршила обрачун минулог рада само на редовне часове рада. У 2022. години извршени су расходи од 76.348.534 динара за минули рад.

Општа болница је обрачунала минули рад у складу са прописима.

Рад ноћу

Закон о раду је у члану 108 прописао да запослени има право на увећану зараду прописану интерним актом за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде а најмање 26% од основице. Посебни колективни уговор је у члану 95 уговорио да запослени има право на додатак на зараду за рад ноћу 26% од основне плате.

Распоредом рада по месецима утврђује се између осталог и ноћни рад. У Општој болници за рад ноћу зарада је увећана за 26% од основне плате.

У 2022. години извршени су расходи од 48.371.528 динара за додатак за рад ноћу.

Ноћни рад у Општој болници је обрачунат у складу са важећим прописима.

Прековремени рад

Закон о раду је у члану 108 прописао да запослени има право на увећану зараду прописану интерним актом за прековремени рад најмање у износу од 26% од основице. Посебни колективни уговор је у члану 95 уговорио да запослени има право на додатак на зараду за прековремени рад 26% од основне плате.

У Општој болници на крају месеца се обрачунској служби доставља евиденција о прековременом раду од стране руководиоца одељења на основу које се врши обрачун и исплата увећане зараде по наведеном основу. За прековремени рад свих запослених плата се увећава за 26% од основне плате и по наведеном основу у 2022. години извршени су расходи од 69.047.928 динара.

Прековремени рад у Општој болници је обрачунат у складу са важећим прописима.

Рад недељом

Посебни колективни уговор је у члану 95 уговорио да запослени има право на додатак на зараду за рад недељом 20% од основне плате.

С обзиром да је Одлуком о радном времену здравствених установа чији је оснивач Република Србија²⁶ одлучено да су нерадни дани у ЗУ субота и недеља, а да је Посебним колективним уговором за здравствене установе прописано да запослени има право на додатак на плату само за рад недељом (20% од основне плате), запослени немају право на додатак на плату од 20% за сате рада остварене суботом.

За рад недељом плата запослених у Општој болници је увећана за 20% од основне плате.

Рад недељом је у Општој болници обрачунат у складу са важећим прописима.

Приправност

Закон о здравственој заштити је прописао у члану 58 да здравствена установа може да уведе дежурство као прековремени рад, само ако организацијом рада у сменама и распоредом радног времена запослених није у могућности да обезбеди континуитет пружања здравствене заштите. Рад по позиву може се увести за запослене који се налазе у приправности. Изузетно, рад по позиву може се увести и за запослене који се не налазе у приправности, у случају наступања елементарних и других већих непогода, саобраћајних незгода, кризних и ванредних ситуација, у складу са законом.

Посебни колективни уговор за здравствене установе члановима 42-46 дефинисао је права запослених по основу прековременог рада.

Посебни колективни уговор је у члану 95 уговорио да запослени има право на додатак на зараду за време приправности 10% од основне плате.

Одлуком директорке о распореду радног времена утврђују се запослени и време проведено у приправности. За сате проведене у приправности плата запослених у Општој болници је увећана за 10% од основне плате.

Сати проведени у приправности у Општој болници обрачунати су у складу са важећим прописима.

²⁶ („Службени гласник РС”, број 6/21“)

3.2.4. Накнаде плата

Закон о раду је члановима 114-117 дефинисано право запослених на накнаду зараде за одсуствовање са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе, одазивање на позив државног органа, привремену спреченост за рад до 30 дана и другим законом одређеним случајевима. Накнаде плате су Посебним колективном уговору дефинисане члановима 100-101а уговора.

Запослени има право на накнаду плате, у висини просечне плате у претходних 12 месеци, у следећим случајевима:

- 1) коришћења годишњег одмора;
- 2) коришћења плаћеног одсуства, војне вежбе, на позив државног органа и др.;
- 3) одсуства за време државних и верских празника у складу са законом;

Запослени има право на накнаду плате за време привремене спречености за рад до 30 дана, и то:

- 1) у висини од 65% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада;
- 2) у висини 100% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, ако је спреченост за рад проузрокована повредом на раду или професионалном болешћу, малигним обољењима и због добровољног давања органа и ткива, изузев добровољног давања крви.

За обрачун плата Општа болница користи апликативни софтвер за обрачун плата. Аналитичким поступцима утврдили смо да се обрачун накнада врши на прописани начин тако што се накнаде за нерадни дан празника, годишњи одмор, плаћено одсуство обрачунавају у износу просечне основе зараде за претходних 12 месеци а накнада за привремену спреченост за рад до 30 дана у износу од 65% просечне основне зараде за 12 месеци. За повреде на раду и болест изазвану Ковидом 19 накнада се исплаћује у износу од 100% просечне основне зараде за 12 месеци.

Накнаде зарада у Општој болници Крушевац су обрачунате у складу са прописима.

3.3. Друга примања запослених

Право на друга примања запослених регулисано је чланом 119 и 120 Закона о раду и чланом 105 Посебног колективног уговора. Према Закону обавеза послодавца је да запосленом исплати отпремнину, накнаду погребних трошкова и накнаду штете због повреде на раду. Уколико утврди општим актом или уговором о раду може исплатити јубиларну награду, солидарну помоћ и друга примања.

Према посебном колективном уговору за здравствене установе отпремнину (одређена висина шта је повољније за запосленог), накнаду погребних трошкова и повреде на раду, новогодишњу награду, поклоне деци за нову годину, јубиларну награду, солидарну помоћ, болест, набавку помагала за рехабилитацију, рехабилитацију, инвалидност, лекове, рођење детета, вантелесна оплодња, елементарне непогоде, месечну новчану помоћ детету запосленог који је изгубио живот у обављању послова, друго у складу са општим актом из сопствених прихода може исплатити и: премије осигурања и помоћ у набавци зимнице, огрева и уџбеника.

3.3.1. Јубиларне награде

Јубиларна награда се исплаћује запосленима за 10 година рада у износу од 50% од просечне зараде у Републици Србији, за 20 година рада у износу од једне просечне зараде, за 30 година рада у износу од једне и по просечне зараде, за 35 година рада у износу од две просечне зараде и за 40 година рада у износу од три просечне зараде.

Општа болница је у току 2022. године доносила заједничка месечна решења за 10, 20 35 и 40 година за више запослених који примају јубиларну награду за исти број јубиларних година без обзира на послодавца, по основу права на јубиларну награду.

Расходи по основу јубиларних награда у износу од 19.151.018 динара извршени су за 113 запослених у складу са Законом о раду и Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Општа болница Крушевац је у 2022. години обрачунала и извршила расходе по основу јубиларних награда за 113 запослених у складу са важећим прописима.

3.3.2. Отпремнине

Право на отпремнине регулисано је чланом 105, став 1 тачка 1, Посебног колективног уговора, који каже да запослени има право на отпремнину приликом одласка у пензију у износу од три просечне плате запосленог, или код послодавца, или у Републици у последњих 12 месеци у зависности од тога шта је за запосленог најповољније.

Општа болница је за запослене који одлазе у пензију сачињавала месечне прегледе у којима је вршен прерачун отпремнина по свим основама предвиђеним колективним уговором, како би се утврдио износ најповољнији за запосленог а који је и исплаћен.

Расходи за отпремнине извршени у износу од 17.642.422 динара односе се на 34 отпремнина запосленима који су отишли у пензију.

Општа болница Крушевац је у 2022. години обрачунала и извршила расходе за отпремнине 34 запослена, приликом одласка у пензију, у складу са важећим прописима.

3.3.3. Солидарна помоћ

Чланом 107 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да запослени има право на солидарну помоћ у случају:

- 1) дуже или теже болести запосленог или члана његове уже породице;
- 2) набавке медицинско-техничких помагала за рехабилитацију запосленог или члана његове уже породице;
- 3) здравствене рехабилитације запосленог;
- 4) настанка теже инвалидности запосленог;
- 5) набавке лекова за запосленог или члана уже породице.

Висина помоћи у току године, у случајевима утврђеним у ставу 1. овог члана признаје се на основу уредне документације до висине два неопорезована износа предвиђена Законом о порезу на доходак грађана.

Запослени има право на солидарну помоћ и у следећим случајевима:

1) рођења детета запосленог - у висини просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике;

2) помоћ запосленој за један покушај вантелесне оплодње - у висини три просечне месечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике, а на основу уредне документације, под условом да испуњава критеријуме прописане законом и да је исцрпела све могућности остваривања овог права у поступку код Републичког фонда за здравствено осигурање;

3) помоћ због уништења или оштећења имовине, елементарних и других ванредних догађаја - у висини просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике;

4) другу солидарну помоћ у складу са општим актом.

Чланом уже породице из става 1. тачка 1), 2) и 5) овог члана сматра се: брачни и ванбрачни друг, дете рођено у браку и ван брака, пасторак, усвојеник и друга лица према којима запослени има законску обавезу издржавања.

У 2022. години Општа болница Крушевац исплатила је солидарну помоћ у износу од 24.274.222 динара. У 2022. години исплаћена је једнократна новчана помоћ од 16.535.712 динара. РФЗО је упутио предмет број 450-139/22 од 12. јануара 2022. године: Достава требовања потребних средстава за исплату једнократне новчане помоћи запосленима у здравственим установама из Плана мреже у ком се наводи да се планира пренос средстава здравственим установама у циљу исплате једнократне новчане помоћи за све запослене у висини од 10.000 нето по запосленом, са припадајућим порезом. Средства су исплаћена 14. јануара 2022. године.

Солидарна помоћ претежно за дуже и теже болести и рођење детета исплаћена је у износу од 7.738.510 динара. Запослени доставља захтев за исплату солидарне помоћи коју разматра комисија. На основу позитивног мишљења директор доноси решење о исплати солидарне помоћи запосленом. Решење се доставља и служби економских послова ради требовања средстава од РФЗО. Након извршене контроле РФЗО преноси средства и врши се исплата запосленима.

Солидарна помоћ у Општој болници Крушевац исплаћена је у складу са прописима.

3.4. Радно време запослених

Закон о платама у државним органима и јавним службама у члан 6 прописује да се плата утврђена у смислу члана 2. овог закона исплаћује за рад у пуном радном времену, односно радном времену које се сматра пуним.

Члан 52 став 3 Закона о раду прописано је да Запослени који ради скраћено радно време има сва права из радног односа као да ради са пуним радним временом. Члан 6. Закон о платама у државним органима и јавним службама Плата утврђена у смислу члана 2. овог закона исплаћује се за рад у пуном радном времену, односно радном времену које се сматра пуним. Чланом 91 Посебног колективног уговора прописано је да:

(1) Запослени има право на одговарајућу плату, која се утврђује у складу са законом и овим уговором.

(2) Плате се утврђују на основу основице за обрачун плата, коефицијената са којим се множи основица, додатка на плату, обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за

обавезно социјално осигурање из плата, и дела плате по основу радног учинка, у складу са законом.

(3) Основна плата припада запосленом који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

(4) Основна плата и додаци на плату из члана 95. овог уговора рачунају се на просечан фонд часова рада од 174 месечно.

3.4.1. Обрачун плате и радно време запослених

Одлука о распореду радног времена у Општој болници Крушевац број 2518-1/21 донета је 31. марта 2021. године. Поменутом одлуком рад је организован по службама. Немедицински послови се обављају у трајању од осам сати дневно у једној смени док се медицински послови организују по службама за рад у две и три смене. Поменута одлука о распореду радног времена је више пута мењана и прилагођавана условима изазваним пандемијом корона вируса Covid 19.

Актом о процени ризика утврђена су радна места са повећаним ризиком (оцењеним са умерени ризик) у служби радиолошке дијагностике, пет радних места и техничкој служби, два радна места. Уговорима о раду уговорено је скраћено радно време за радна места у служби радиологије док је радно време запослених на радним местима у техничкој служби, оцењених за радна места са повећаним ризиком, уговорено радно време од 40 часова недељно.

Скраћено радно време у Установи уведено је запосленима који раде на радним местима са повећаним ризиком и запосленима којима је због болести дата препорука здравствене установе за скраћење радног времена.

Рад на радним местима са повећаним ризиком сматра се пуним радним временом и запосленима се врши исплата плате без умањења. Скраћено радно време по препоруци здравствене установе плаћа се према броју извршених часова рада.

О времену проведеном на раду води се евиденција која је основ за исплату плата.

Општа болница Крушевац је, у складу са Актом о процени ризика, са 28 запослена, распоређених на радним местима у служби радиологије, уговорила скраћено радно време у трајању од 30 сати недељно.

Основна плата у Општој болници Крушевац обрачуната је за пуно радно време (или које се сматра пуним – скраћено), а у складу са евиденцијом о времену проведеном на раду.
--

3.4.2. Акт о процени ризика

Законом о безбедности и здрављу на раду у члану 13 (Нови закон о безбедности и здравља на раду из 2023. године члан 16) прописано је да је послодавац дужан да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за њихово отклањање. Актом о процени ризика врши се процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог и утврђују поступци и мере за отклањање или смањење утврђеног ризика.

Начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној околини ближе је прописан Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини (члан 13). Одредбама члана 52 Закона о раду и члана 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима, утврђеним законом или општим актом, на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на

раду, средстава и опреме личне заштите, постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог (радна места са повећаним ризиком) скраћује радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, а највише 10 часова недељно. Скраћено радно време утврђује се на основу стручне анализе, у складу са законом. Чланом 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе прописано је да се скраћено радно време уводи за радна места која су актом о процени ризика утврђена за радна места са повећаним ризиком по здравље и безбедност запослених. Чланом 38 став 1, 2 и 3 поменутог колективног уговора прописано је да се радно време запосленог скраћује сразмерно штетном дејству, у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом медицине рада, као и да послодавац актом о процени ризика утврђује радна места с повећаним ризиком. Скраћено радно време за запослене на овим радним местима сматра се пуним радним временом.

Акт о процени ризика сачињен је у мају 2015. године и заведен под бројем 2654/12 од 7. јула 2015. године, процењен је ризик за 22 радна места на којима је било распоређено 1.131 запослених. Процена ризика је вршена за радна места дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова опште болнице Крушевац број 2380/12 од 6. јуна 2014. године. Актом о процени ризика утврђено је да су радна места са повећаним ризиком у:

Служби радиолошке дијагностике (умерени ризик),
Техничкој служби (умерени ризик)

Нови правилник о систематизацији послова опште болнице Крушевац донет је 22. марта 2018. године под бројем 1691/12 и мењан је кроз 10 анекса. Анексима 2, (2019. година), 3, 7, 9 и 10 (2022. година) формиране су нове организационе јединице или су додата нова радна места а да није вршена процена утицаја наведених измена и допуна на процену ризика, тако да Акт о процени ризика није пратио организационе измене у Општој болници.

Откривена неправилност број 15: Акт о процени ризика из 2015. године није усаглашен са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Опште болнице Крушевац број 1691/12 од 22. марта 2018. године, анексиран закључно са 2022. годином, што није у складу са чланом 13 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду, који је важио у посматраном периоду.

Препорука број 15: Препоручује се Општој болници Крушевац да донесе акт о процени ризика за сва радна места, као и да врши измене у складу са законом предвиђеним случајевима.

Посебни колективни уговор за здравствене установе у члану 146 наводи да су учесници (репрезентативни синдикат и Влада) сагласни да се приступи уређивању јединствене методологије за процену послова са повећаним ризиком који се обављају у здравственим установама. Јединствену методологију требала је да донесе здравствена установа која обавља делатност медицине рада (завод за медицину рада) у року од 12 месеци од дана ступања на снагу Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, која још увек није донета.

Скретање пажње број 4: Завод за медицину рада уз сарадњу са потписницима Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе (Репрезентативни синдикати и Влада) нису донели јединствену методологију за процену послова са повећаним ризиком који се обављају у здравственим установама, како је уређено овим уговором.